Bundel - Beeldvormende bijeenkomsten 2022-2026 van 13 november 2024

1 19:30 - 20:30 uur: Toekomstscenario's Filmhuis
Zie bijlagen.
Agenda beeldvormende raadsbijeenkomst toekomstscenario's Filmhuis
241016 Blueyard rapport Filmhuis Zevenaar DEF

2 20:30 - 20:40 uur: pauze

3 20:40 - 21:40 uur: Biodiversiteit in de gemeente Zevenaar
Zie bijlagen.
Presentatie biodiversiteit beeldvormende bijeenkomst 131124
Agenda beeldvormende raadsbijeenkomst biodiversiteit in de gemeente Zevenaar
Motie 21 april 2021 LB en SZ biodiversiteit_aangenomen

Agenda

Beeldvormende raadsbijeenkomst

GEMEENTE ZEVENAAR

Onderwerp: Toekomst scenario's Filmhuis Zevenaar

Toelichting

Dit formulier biedt informatie aan raads- en commissieleden over het onderwerp dat tijdens de Beeldvormende bijeenkomst aan bod komt en het (besluitvormings)proces daaromheen. Ook kan de agendacommissie aan de hand van dit formulier besluiten over de agendering van dit onderwerp.

Voorzitter:	K. Godschalk
Portefeuillehouder:	Wethouder A.H.M. Albers
Afdeling:	Maatschappelijke Ontwikkeling/ Gemeente Zevenaar
Datum van indienen:	woensdag 6 november 2024
Datum bijeenkomst:	woensdag 13 november 2024
Locatie bijeenkomst:	**X** Gemeentehuis
	☐ anders, namelijk < zelf invullen >
Benodigde tijd:	**X** 1 uur
	☐ 2 uur
	☐ anders, namelijk < zelf invullen >

Aanleiding

In het collegeprogramma staat opgenomen: 'Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen.' Het Filmhuis heeft in het kader daarvan al meerdere verzoeken gedaan voor het verhogen van de subsidiebijdrage, om de organisatie te kunnen versterken/professionaliseren. Deze zijn door het college afgewezen, aangezien de geboden informatie destijds eenzijdig en niet volledig was.
Om ervoor te zorgen dat het Filmhuis onderdeel kan blijven van de culturele basis infrastructuur van Zevenaar moet er breder en onafhankelijk gekeken worden naar de toekomstbestendigheid van de organisatie, niet alleen vanuit hun eigen perspectief.

Stand van zaken

In de 1e VGR 2024 is door u het advies overgenomen om door een externe partij onderzoek te laten uitvoeren. Uitkomst van het onderzoek is dit voorliggende rapport vanuit Blueyard (zie bijlage), met daarin verschillende scenario's voor een toekomst bestendig filmhuis voor onze gemeente. De scenario's zijn de volgende:
- Scenario 1: twee zalen, professionalisering organisatie
- Scenario 2: drie zalen, professionalisering organisatie
- Scenario 3: samenwerking met een ander culturele instelling

en dan ook nog scenario 0: niets doen.
Het rapport werd het college van B&W op 5 november jl. ter kennisname aangeboden.

Wat willen we bereiken
Graag informeren we u over de inhoud van het onafhankelijk onderzoeksrapport en gaan we met u in gesprek over de verschillende toekomstscenario's voor Filmhuis Zevenaar. Doel van dit gesprek is om een beeld te krijgen bij uw denkrichting(en) over de toekomst van het filmhuis.

Hoe ziet de informatieve bijeenkomst eruit
1. Introductie door portefeuillehouder, dhr. Albers
2. Presentatie van het onderzoek door beleidsadviseur Kunst en Cultuur, Femke van Huet
3. In gesprek over de 3 verschillende scenario's en scenario 0

Bij het bespreken van de scenario's zullen we voor ieder scenario in ieder geval onderstaande vragen behandelen

a) Wat is de eerste reactie op het geschetste scenario?
b) Welke voordelen ziet u bij dit scenario?
c) Welke nadelen ziet u bij dit scenario?
d) Zou u zich kunnen vinden in een advies waarbij dit scenario het uitgangspunt is voor de toekomst van Filmhuis Zevenaar?

Is er een relatie met eerdere besluitvorming?
Bijvoorbeeld B&W-besluiten, raadsbesluiten, aangenomen moties en/of toezeggingen? Zo ja:
In het collegeprogramma staat opgenomen: 'Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen.'

Planning en vervolg
Na de bijeenkomst ziet de planning/ het proces er als volgt uit:
- November/december verwerken input raad in adviesstukken
- December 2024 voorstel naar college van B&W voor besluitvorming
- Q1 2025 Raadsvergadering
- Q1 Eventuele financiële mutaties aangaande raadsbesluit in kadernota 2026-2028

Bijlagen en overige relevante informatie
1. **Onderzoeksrapport Blueyard – Scenario's Filmhuis**

Scenario's Filmhuis Zevenaar

oktober 2024, Marieke Jonker en Nicolien Luttels

BLUEYARD

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Aanpak en uitwerking 4
3. Betekenis van Filmhuis Zevenaar voor de stad 5
4. Huidige situatie 7
5. Benchmark 10
6. Scenario's 18
7. Advies 26

BLUEYARD

1. Inleiding

Blueyard ontving van de Gemeente Zevenaar de vraag om de huidige organisatie, zowel zakelijk als organisatorisch, van Filmhuis Zevenaar tegen het licht te houden en mogelijke scenario's te schetsen voor de toekomst. Deze vraag komt voort uit het collegeakkoord waarin is vastgelegd dat het college het filmhuis in staat wil stellen zich te blijven ontwikkelen. Op 29 mei 2024 is er middels de 1e VGR in de gemeenteraad geld beschikbaar gesteld voor de uitvoer van dit onderzoek.

Sinds 2017 is de Turmac Cultuurfabriek het podium voor culturele en maatschappelijke samenwerking in Zevenaar en De Liemers. Op de locatie van de voormalige sigarettenfabriek van Turmac/BAT is ruimte gecreëerd voor een levendig cultureel-maatschappelijk aanbod. De Turmac Cultuurfabriek is een initiatief van de gemeente Zevenaar en ook in eigendom van de gemeente.

De vaste cultuur-maatschappelijke partners in de Turmac zijn de gemeente Zevenaar, Kunstwerk! met o.a. de bibliotheek, de Muziekschool en het Liemers Museum, de Regionale Sociale Dienst (RSD), Caleidoz, Grand-Café Hal12 en het Streekarchivaat De Liemers en Doesburg en Cultuurhistorische vereniging Zevenaar en Filmhuis Zevenaar.

Filmhuis Zevenaar bestaat sinds 1979 en is sinds april 2020 met twee nieuwe zalen gevestigd in de Turmac Cultuurfabriek.

2. Aanpak en uitwerking

Blueyard heeft gebruik gemaakt van inhoudelijke en financiële gegevens die het filmhuis en de gemeente hebben aangeleverd. Blueyard heeft aanvullende cijfers opgevraagd en gesprekken gevoerd, daar waar zij behoefte had aan meer inzicht en onderbouwing, en er is gebruik gemaakt van onderzoeken en publicaties.

Daarnaast is er een benchmark gedaan met filmtheaters met twee zalen:

- De Nieuwe Scene, Venlo
- Filmtheater Middelburg
- ECI Cultuurfabriek, Roermond
- Filmhuis Bussum
- Amphion, Doetinchem

Verder is er ook een benchmark met filmtheaters met drie zalen uitgevoerd:

- Filmhuis Zaandam
- Cinema Oostereiland, Hoorn
- Filmtheater Hilversum
- De Witt, Dordrecht

Het onderzoek en het advies zijn opgesteld door Nicolien Luttels en Marieke Jonker.

Nicolien Luttels is adviseur bij Blueyard. Ze werkte voorheen o.a. als zakelijk directeur bij muziektheatergezelschap Orkater. Sinds 2020 is ze verbonden aan Blueyard, waar ze interim-directie en adviesopdrachten combineert, voor opdrachtgevers zoals o.a. Park Lingezege, Nederlands Film Festival, Cinekid, Muziekgebouw Eindhoven, Stadsschouwburg Nijmegen, Jazzorchestra of the Concertgebouw en diverse gemeentes door het hele land.

Marieke Jonker is aangesloten als netwerkpartner bij Blueyard. Haar expertise is de filmindustrie. Ze is oprichter van filmdistributeur Amstelfilm, zat als Head of Content in het managementteam van Vue Cinemas Nederland. Ze was 3 jaar directeur van Filmhuis Alkmaar. Daarnaast zat ze onder andere in het bestuur van de NVF (Nederlandse Vereniging Filmdistributeurs), de Raad van Advies van Filmtheater De Uitkijk en was ze voorzitter van Stichting Uit in Alkmaar.

Blueyard is een coöperatie van gedreven zelfstandig adviseurs die hun krachten bundelen. Blueyard is voornamelijk actief in het culturele en creatieve domein. Vanuit een ruime en veelzijdige ervaring helpt Blueyard organisaties, bedrijven en overheden om hun doelen te verwezenlijken. Voor meer info www.blueyard.nl

3. Betekenis van Filmhuis Zevenaar voor de stad

Blueyard heeft, voordat zij de exploitatie heeft getoetst, een analyse gedaan op de betekenis van Filmhuis Zevenaar voor de stad. Daarvoor heeft zij in kaart gebracht:

- De betekenis van Filmhuis Zevenaar voor welzijn en welvaart van de inwoners in de regio, gevat in de betekenissencirkel van Blueyard
- De betekenis van Filmhuis Zevenaar, getoetst aan de Visie en integrale nota Sociaal Domein 2024-2040.

3.1. De betekenis van Filmhuis Zevenaar voor welzijn en welvaart in Zevenaar

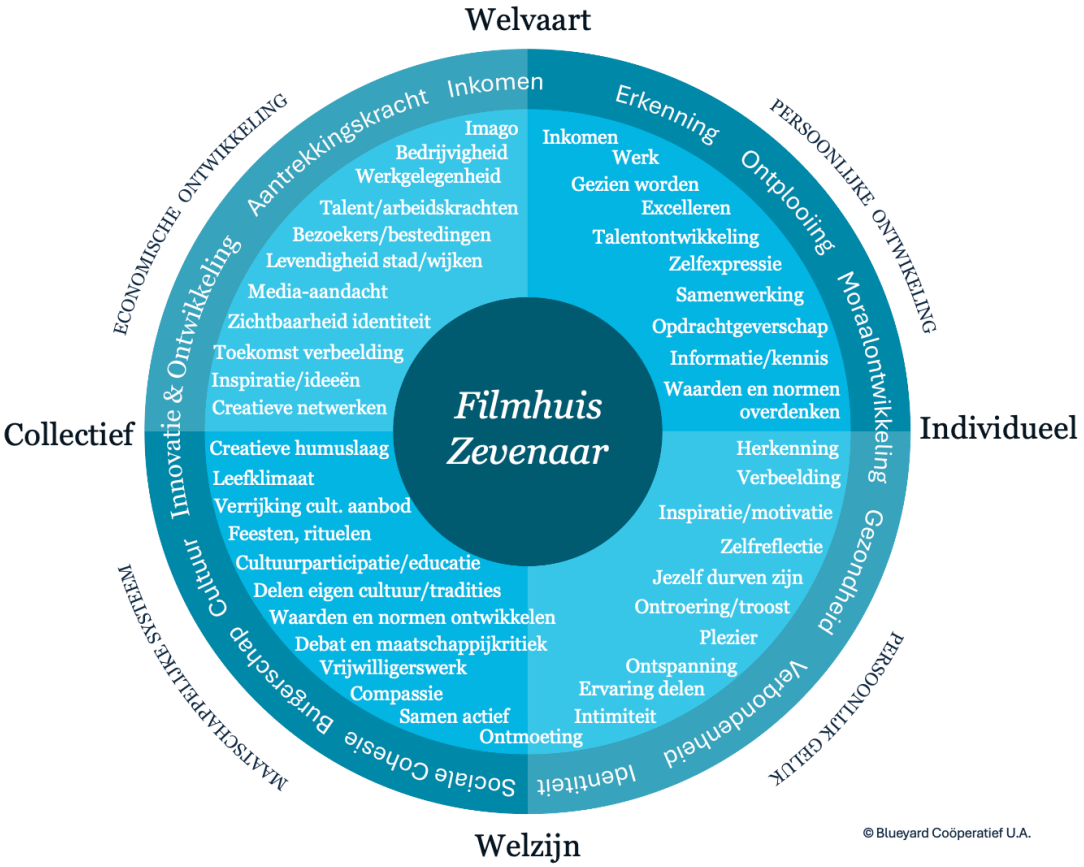
Blueyard hanteert bij het werken aan opdrachten in het culturele veld het principe dat subsidie aan cultuur, en in dit geval aan Filmhuis Zevenaar, moet bijdragen aan de opgaven voor de gemeenschap, in dit geval de stad Zevenaar. Immers, het Zevenaars beleid gaat in de kern over het genereren van welzijn en welvaart voor de burgers van de stad. Daar is in feite elke democratische overheid op gericht. Of het nu gaat om onderwijsbeleid, stadsontwikkeling, gezondheidszorg en dus ook cultuurbeleid: het gaat altijd om het genereren en bevorderen van welzijn en welvaart.

Daarnaast gaat Blueyard uit van het principe dat er een wezenlijk verschil is tussen wat kunst en cultuur *is* (de intrinsieke waarde) en wat kunst en cultuur *doet* (de betekenis). Het gaat een overheid nooit primair om wat kunst *is,* maar altijd om wat kunst *doet*; de betekenis, of beter: de betekenissen.

De mate van de betekenis die kunst en cultuur heeft, wordt bepaald door de kwaliteit én het bereik ervan. Hoe méér kwaliteit en bereik, hoe méér betekenis. Kwaliteit kent vele gedaanten, maar we definiëren het begrip hier eenvoudig: datgene wat een relevante kennersgroep als kwaliteit ervaart. Bereik wordt in een aantal aspecten uitgedrukt: het totaal aantal mensen, het profiel van die mensen en de duur en de intensiteit van het bereik.

In het licht van het voorliggende te nemen besluit voor de gemeente Zevenaar, heeft Blueyard een groot aantal van de betekenissen die het Filmhuis in de volle breedte voor de stad heeft, in beeld gebracht. Deze betekenissen zijn geordend over twee assen. De verticale as waarop de betekenissen zijn geordend voor welzijn en welvaart. En de horizontale as, waarop de betekenis voor het collectief en voor het individu zijn uitgezet.

Dit levert voor Filmhuis Zevenaar het volgende beeld op:

Kwaliteit en bereik

Wanneer we stil staan bij de begrippen kwaliteit en bereik, kunnen we stellen dat Filmhuis Zevenaar een alom gerespecteerde instelling is. Een instelling die een aantrekkelijk, uitnodigend en kwalitatief podium biedt voor de inwoners van de Liemers.

3.2. Filmhuis Zevenaar van betekenis volgens de Visie Sociaal Domein 2024-2040.

Filmhuis Zevenaar neemt een bijzondere plek in binnen het Zevenaarse sociale domein, waar kunst en cultuur onderdeel van uitmaakt.
De lopende visie en integrale nota, 'Sociaal Domein 2024-2040', van de Gemeente Zevenaar beschrijft onder andere:

"In de gemeente Zevenaar staan gezondheid, leefbaarheid en het sociale netwerk centraal. We werken aan de mogelijkheden voor iedereen om een eigen, zelfstandig en betekenisvol leven te leiden. Dit doen we met en voor elkaar. Zo maken we Zevenaar een fijne plek om te wonen en te leven."

De bouwstenen waaraan het beleid wordt opgehangen zijn:

- Bestaanszekerheid
- Sociale basis

- Leefbaarheid
- Gezondere leefstijl
- Kansrijk en veilig opgroeien
- Veerkrachtig ouder worden

In een groot deel van de bouwstenen kan cultuur een belangrijke rol spelen. In relatie tot de bouwstenen van de gemeente benoemen we op hoofdlijnen een aantal betekenissen die Filmhuis Zevenaar voor de stad vervult:

Betekenissen Filmhuis Zevenaar

Onderdeel van het Zevenaars en regionale culturele ecosysteem
Aantrekkelijk nieuw gebouw
Aanbod van hoge kwaliteit
Diverse programmering voor diverse doelgroepen
Filmeducatie voor lokale jeugd
Bereik van jong en oud
Cross-overs met andere disciplines

In het licht van deze betekenissen focussen we in de volgende hoofdstukken op de zakelijke aspecten van het Filmhuis.

De toekomst van het Filmhuis

De keuze die de gemeente uiteindelijk maakt in de opzet van de organisatie en het vaststellen van de subsidiehoogte, is bepalend voor de rol van en de bijdrage die het Filmhuis kan leveren in het Zevenaarse sociaal-culturele veld in de toekomst.

4. Huidige situatie

4.1. Organisatie

Filmhuis Zevenaar is een organisatie die door circa 80 vrijwilligers wordt gerund. De enige betaalde kracht is de filmprogrammeur. Vanaf 2022 werd er gewerkt met de programmeur van het Amphion in Doetinchem. Sinds 2023 is Nick Muijs aan het filmhuis verbonden voor 24 uur per week.
Het bestuur van het filmhuis bestaat uit vijf leden. Momenteel staan er twee vacatures uit en zijn er dus per saldo drie bestuursleden actief. De gemiddelde leeftijd van bestuur en vrijwilligers is met 67 jaar hoog en de zittingstermijn van een aantal bestuursleden is lang. Zo is de voorzitter al 17 jaar bestuurslid. In de praktijk blijkt het lastig te zijn nieuwe, en jongere, mensen te werven.

BLUEYARD

Het filmhuis is lid van Europa Cinemas, en kreeg als filmtheater tijdens de pandemie extra financiële steun vanuit het Filmfonds.

Momenteel hanteert het filmhuis 32-35 tijdsloten per week. Naast de reguliere vertoningen is er het Podium+programma, wat bestaat uit muziekoptredens, kleinkunst en initiatieven als boek & film. Met al deze activiteiten worden in totaal rond de 19.000[1] bezoekers bereikt.

Naar aanleiding van de gevoerde gesprekken en de deskresearch vallen verder een aantal zaken met betrekking tot de organisatie op:

- Besluitvorming vindt traag plaats, onder andere door de beperkte beschikbaarheid van medewerkers. Dit leidde eerder dit jaar bijvoorbeeld tot het missen van een aantal belangrijke filmtitels.
- De huidige tweewekelijkse programmering is niet optimaal. Er kan onvoldoende ingespeeld worden op tegenvallende of meevallende bezoekcijfers.
- Doordat vrijwilligers tijdens hun shift zelf naar de film gaan, is de operatie niet efficiënt of optimaal. Ook kan de programmering niet getrapt gemaakt worden (bijv. ieder half uur een film starten).

4.2. Horeca

De relatie met de horeca, Grand Café Hal12, is momenteel niet optimaal.

Er zijn een aantal pijnpunten die ervoor zorgen dat de samenwerking niet heel goed verloopt. Zo zijn voor de horeca de avondvertoningen niet aantrekkelijk, aangezien zij personeel in moeten zetten en de opbrengsten niet navenant zijn.

Verder heeft het Grand Café moeite met het eenzijdige besluit van het filmhuis om pauzes te schrappen, wat invloed heeft op het aantal consumpties, en om matinee-vertoningen toe te voegen, waardoor de horeca meer personeel moet inzetten op deze tijden.

Momenteel lopen er gesprekken met de horeca om tijdens de avondslots vrijwilligers van het filmhuis achter de bar te zetten. Ook ligt er een voorstel op tafel waarbij het filmhuis een vergoeding ontvangt per verkocht drankje. Deze gesprekken komen gelegen, omdat het Filmhuis op haar vorige locatie wél inkomsten uit eigen horeca had.

4.3. Subsidie/staatssteun

In 2020 is het filmhuis verhuisd naar Turmac. De belofte van de gemeente was dat het filmhuis niet meer huur zou gaan betalen dan op de vorige locatie. Hiertegen werd bezwaar ingediend door de commerciële bioscoop Movie Unlimited. De huursubsidie (in de vorm van een lagere huur) zou oneigenlijke staatssteun zijn en oneerlijke concurrentie veroorzaken. Er heeft mediation tussen de partijen plaatsgevonden, maar

[1] In het jaarverslag wordt 21.200 bezoekers genoemd, maar hier bleek een rekenfout in te zitten.

BLUEYARD

die liep op niets uit. Uiteindelijk heeft de gemeente de financiële steun aangemeld onder de “algemene groepsvrijstellingsverordening” bij Europa Decentraal. De steun werd goedgekeurd.
Jaarlijks rapporteert de gemeente over de financiële steun en in de huurovereenkomst staat dat er maximaal 10% commerciële film vertoond mag worden. In 2020 was de huur plus servicekosten €39.399,- voor de twee zalen voor een heel jaar. Dit bedrag bestond voor de helft uit huur en de andere helft uit servicekosten. Sindsdien zijn deze huisvestingskosten flink gestegen. Het filmhuis heeft in 2023 zelfs een huurverhoging van 15% gekregen. Vanwege deze stijging werd voor 2024 van een huurverhoging afgezien, maar werd door de gemeente wel €4.502,- aan extra service & beveiligingskosten doorberekend. Dit komt effectief neer op een verhoging van wederom 10%. In 2024 betaalt Filmhuis Zevenaar €51.356,- aan huur en servicekosten. Daarmee gaat 25% van de totale lasten naar huisvesting.

Aanvullend: in september 2024 werd door de gemeente Zevenaar meegedeeld dat inkomsten uit verhuur nu wél voor 30% doorbelast worden. Dit wordt ingevoerd met terugwerkende kracht vanaf 2023. Dit was weliswaar de aanvankelijke afspraak, maar is wederom een verzwaring van de huisvestingslasten vanuit de gemeente.

Uit interne documentatie van de gemeente Zevenaar blijkt dat er zowel huursubsidie als subsidie op de servicekosten wordt doorgegeven aan Europa Decentraal. Maar sommige gegevens (zoals de taxatie van commerciële huur) stroken niet met wat er in het huurcontract van het Filmhuis staat en lijken "lucht” te bevatten. Dit zal verder moeten worden uitgezocht, maar onze voorzichtige conclusie is dat het Filmhuis meer dan voldoende bijdraagt aan huisvestingskosten. Dit is vooral gebaseerd op ervaring bij andere gemeenten waar vaak een lagere culturele huur gerekend wordt.

4.4. Bevindingen rapport Turmac van Moerkerk Advies

Eind 2023 bracht Moerkerk een advies uit aan de gemeente aangaande de uitdagingen waar de gebruikers van de Turmac Cultuurfabriek tegenaan liepen. De belangrijkste conclusies uit het advies waren:

- Het gebrek aan communicatie en de onduidelijkheid over coördinatie leidt tot operationele en functionele onvrede
- Veiligheid en service voor partners en eindgebruikers zijn onvoldoende
- Een gezamenlijke aanpak met een duidelijk regie op het verder ‘uitbouwen’ van het cultuur-maatschappelijke ‘merk’ Turmac wordt gemist en is noodzakelijk
- Er zijn een aantal concrete punten die de bedrijvigheid kunnen verbeteren: o.a. een breder gebruik van de Cultuurhal en de mogelijkheid van een terras

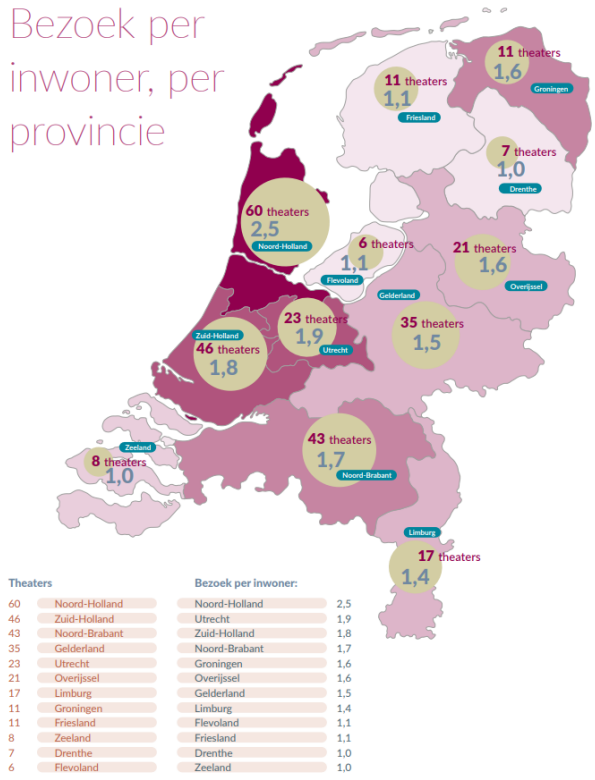
Moerkerk Advies deed vervolgens een aantal aanbevelingen met betrekking tot huisvesting/operationele zaken, toezicht & veiligheid en positionering van het merk Turmac.
In 2023 stelde de gemeente Zevenaar Ranesh Balla aan als projectleider Turmac. Hij zette de opdracht bij Moerkerk Advies uit en zorgt nu voor de opvolging en uitwerking van de aanbevelingen.

5. Benchmark

5.1. Benchmark landelijk

Volgens het jaarverslag 2023 van de NVBF (Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters) was 2023 het eerste jaar na de coronacrisis dat bioscopen en filmtheaters weer op alle dagen bezoekers konden ontvangen. Er werden bijna 32 miljoen kaartjes verkocht (een stijging van 27% ten opzichte van het voorgaande jaar 2022 dat nog begon met verplichte sluiting). In 2019 werden 38 miljoen kaartjes verkocht, dus het bezoek is landelijk nog niet op het pre corona niveau.

Er waren landelijk gemiddeld 1,8 filmbezoeken per jaar per inwoner in 2023. In Zevenaar was dit inclusief Movie Unlimited (die gesloten is per dec 2023) 1,15 (zie bijlage benchmark). Voor alleen het filmhuis was dit 0,44. Als we kijken naar bezoekcijfers per provincie, zien we dat dit voor Gelderland met 1,5 bezoeken per inwoner iets lager ligt dan het landelijk gemiddelde, maar het is nog steeds hoger dan wat in Zevenaar gehaald werd in 2023. Dat kan erop duiden dat er in Zevenaar potentie is wat betreft groei van het aantal filmbezoeken.

Filmbezoek per inwoner, 2023, bron jaarverslag 2023 NVBF

Het bezoek in de bioscopen van Nederland lag in 2023 nog 14% lager dan in de jaren voor de coronacrisis (het gemiddelde van 2017-2019). Het bezoek in Filmhuis Zevenaar steeg ten opzichte van de coronaperiode echter met meer dan 30% naar 19.617[2] (inclusief vrijkaarten vrijwilligers en bezoekers middels verhuur). Dit kwam vooral door de verhuizing naar Turmac en de overgang van een naar twee zalen.

De totale omzet uit de kaartverkoop in Zevenaar was €127.615,- (stijging van 35% ten opzichte van 2022). De gemiddelde toegangsprijs in Nederland was in 2023 €10,69. De toegangsprijs van Filmhuis Zevenaar was (en is) €11,- en is daarmee marktconform te noemen.

De filmsector verwacht de komende jaren een verdere groei. Deze kan wel deels worden gedempt door de maandenlange staking van acteurs en schrijvers in Hollywood in 2023. Deze staking had al enig effect in 2024 en dit wordt naar verwachting iets groter in 2025. Dit heeft ook effect voor filmtheaters, want er zullen minder commerciële toptitels, maar ook minder belangrijke arthouse titels zijn om uit te kiezen, waardoor de stijgende lijn in bezoek in 2025 iets geremd kan worden.

5.2. Benchmark vergelijkbare filmtheaters

Verzorgingsgebied

Wat groei voor Zevenaar lastiger maakt is dat Arnhem en Nijmegen beiden in de “Top-10 steden op basis van filmbezoek” staan (bron: jaarverslag NVBF 2023). Hun verzorgingsgebied is groot en rijkt tot in Zevenaar. Beide steden hebben een groot filmtheater. LUX Nijmegen heeft bovendien het grootste filmtheater van Nederland en kan dus al het arthouse aanbod van Nederland vertonen.

Verder is Zevenaar niet een stad met een stadskern. De gemeente Zevenaar (45.041 inwoners) bestaat uit meerdere kernen. Dit geldt ook voor de omliggende gemeenten. Dit maakt groei moeilijker. Zevenaar ligt in de streek De Liemers. De naam “De Liemers” wordt gebruikt voor de streek, maar ook voor een welzijns- en cultureel samenwerkingsverband tussen de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar. In deze benchmark verwijst De Liemers naar deze drie gemeenten.

In totaal heeft De Liemers zo'n 85.000 inwoners. Echter, Zevenaar ligt in het midden tussen Arnhem, Doetinchem en Nijmegen. Behalve in deze steden zijn er verder in het gebied geen andere filmhuizen. Het verzorgingsgebied van Filmhuis Zevenaar ligt meer richting Didam en Doetinchem. Amphion in Doetinchem heeft maar twee zalen en is geen standaard filmtheater. Ze draaien vaker commerciële titels. Het aanbod van Filmhuis Zevenaar is dus vaak anders. Inwoners van Didam en een deel van de kernen van de gemeente Montferland waar Didam onder valt reizen gemakkelijk naar Zevenaar.

[2] In het jaarverslag wordt 21.200 bezoekers genoemd, maar hier bleek een rekenfout in te zitten.

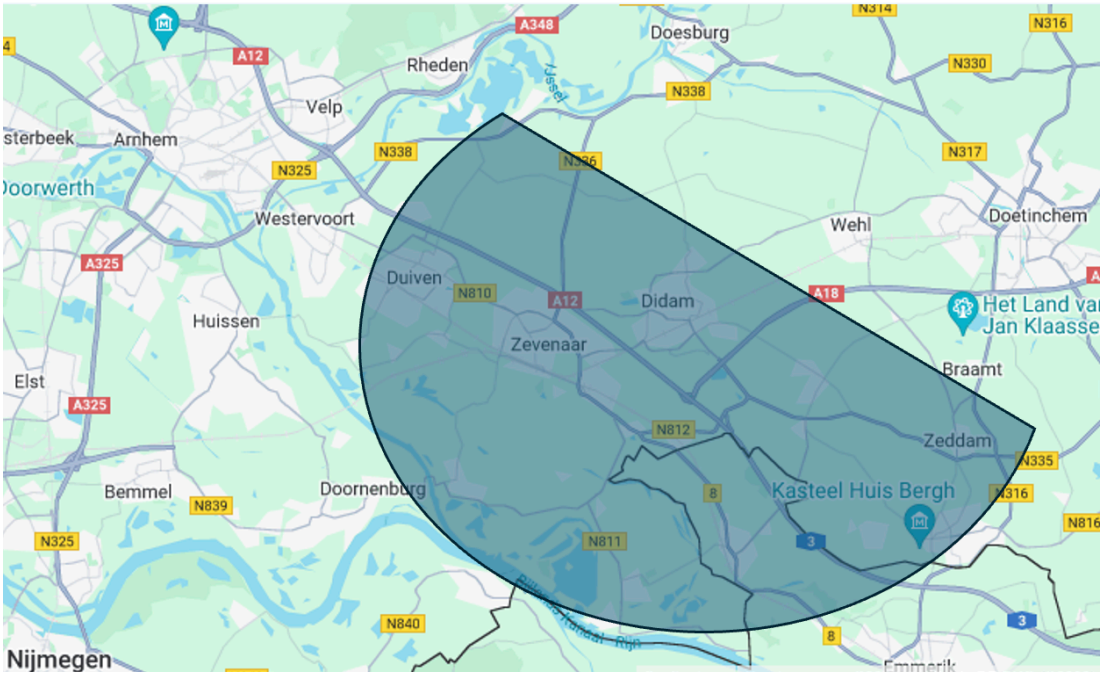
BLUEYARD

Daarom rekenen we de gemeente Montferland voor 40% mee in het potentieel verzorgingsgebied.

Tussen Nijmegen en Zevenaar is de Rijn een natuurlijke scheidslijn. Het openbaar vervoer onder de Rijn is gericht op Nijmegen en Arnhem. Inwoners hier zullen dus niet naar filmhuis Zevenaar reizen.

Voor Westervoort, dat dicht bij Arnhem ligt geldt hetzelfde. Inwoners daar zullen vooral naar FOCUS Arnhem gaan. Westervoort heeft echter wel binding met Zevenaar/De Liemers op het gebied van welzijn en lokale overheid, daarom rekenen we Westervoort voor 10% mee.

Duiven rekenen we voor 100% mee in het verzorgingsgebied. Ov-verbindingen zijn goed, er is een binding als onderdeel van De Liemers en Zevenaar is vaak dichterbij dan Arnhem. Hiermee ziet het verzorgingsgebied van Filmhuis Zevenaar er als volgt uit:

Aantal inwoners De Liemers (*Duiven, Westervoort, Zevenaar)	
gemeente Zevenaar	45.000
Duiven	24.872
Westervoort	15.000
totaal	**84.872**

Potentieel verzorgingsgebied			
gemeente Zevenaar	45.000		45.000
Duiven	24.872		24.872
Westervoort	15.000	10%	1.500
Montferland	35.000	40%	14.000
totaal	**119.872**		**85.372**

In de benchmark rekenen we voor Zevenaar met een verzorgingsgebied van 85.000 inwoners. Dit is conservatief, want er worden geen inwoners van Doetinchem meegenomen, terwijl het aanbod van Filmhuis Zevenaar aanvullend kan zijn op Amphion.

Ter illustratie van het verzorgingsgebied, hieronder de spreiding van de vrienden van het filmhuis per woonplaats:

Donateurs/vrienden per 1 januari 2024 (totaal: 864)

Zevenaar	543 (waarvan in de bijbehorende kernen 89)
Duiven	121
Montferland	58 (waarvan Didam 54)
Westervoort	26
Gemeente Doetinchem	11
Gemeente Overbetuwe	4
Gemeente Rheden	8
Arnhem	2
Duitsland Elten/Emmerich	2

Concurrentie

Zevenaar bevindt zich in de bijzondere positie dat in januari 2023 de commerciële bioscoop Movie Unlimited (drie zalen) is gesloten. Het regionale publiek is gewend om naar Zevenaar te gaan voor een avondje film.

Commerciële bioscopen Vue (Arnhem en Doetinchem) en Pathé (Nijmegen en Arnhem) zijn geen concurrentie zolang er niet commercieel gedraaid wordt. Verder zijn er diverse “filmhuisinitiatieven” in de buurt zoals 't Barghse Huus in 's-Heerenberg, of Cul's Filmhuis in Duiven, maar deze draaien slechts één keer per week een filmmatinee, of bijvoorbeeld iedere tweede woensdag van de maand. Dit is geen concurrentie voor het dagelijks draaiende Filmhuis Zevenaar met een actueel aanbod. Filmhuis Didam is gestopt en men kan eventuele coupons nu verzilveren in Filmhuis Zevenaar. Zie de benchmark in de bijlage.

Benchmark: Filmhuis Zevenaar ten opzichte van gelijkwaardige filmtheaters

Als benchmarktheaters is gekozen voor vijf filmtheaters die allemaal twee zalen hebben. Sommigen hebben een commerciële bioscoop in dezelfde stad, anderen niet. Bussum heeft een vergelijkbare situatie met een stad van 30.000 inwoners en een gemeente van 50.000. De cijfers van Bussum vallen opvallend hoger uit, wat te verklaren valt uit het feit dat het in de Randstad ligt (met een hogere bezoekgraad tot gevolg), alle andere benchmarktheaters niet. Daarnaast heeft Bussum ook de meest professionele organisatie. Om die reden worden de vergelijkingscijfers zowel in- als exclusief Bussum gepresenteerd.

Het Amphion in Doetinchem is een filmtheater, maar draait daarnaast regelmatig ook wat commerciëler aanbod. Gezien de sluiting van Movie Unlimited geeft dit interessant vergelijkingsmateriaal voor Filmhuis Zevenaar.

We vergeleken bezoekers geregistreerd in het landelijke systeem Maccsbox. Dit waren 16.656 bezoekers voor het filmhuis in 2023, de rest was verhuur en medewerkers.

BLUEYARD

Hoe presteert Zevenaar nu tov van gelijkwaardige filmtheaters?

2023	Venlo	Middelburg	Roermond	Bussum	Doetinchem	*gem.*	*gem. excl. Bussum*	Zevenaar	Verz.gebied Zevenaar
inwoners	69.440	48.000	60.743	32.000	59.613	***53.959***	***59.449***	45.000	85.000
totaal bioscoop bezoek	108.920	20.071	172.059	72.263	200.573	***114.777***	***125.406***	51.652	51.652
filmtheater bezoek	15.059	20.071	16.363	72.263	17.803	***28.312***	***17.324***	16.656	16.656
aantal commerciële schermen	4	-	7	-	7	-	-	3	3
aantal filmtheaterschermen	2	2	2	2	2	***2***	***2***	2	2
aantal filmtheater stoelen	172	106	137	156	158	***146***	***143***	108	108
aantal filmtheater tijdsloten per week	20	28	28	72	35	***37***	***28***	35	35
filmtheaterbezoek per scherm	7.530	10.036	8.182	36.132	8.902	***14.156***	***8.662***	8.328	8.328
filmtheaterbezoek per stoel	88	189	119	463	113	**194**	***127***	154	154
filmtheaterbezoek als % van inwoners	22%	42%	27%	226%	30%	***52%***	***29%***	37%	20%

Wanneer we de huidige situatie van 16.656 bezoekers vergelijken met andere filmtheaters met twee zalen, presteert Zevenaar lager dan gemiddeld. Dit lijkt onder andere te verklaren doordat Zevenaar iets minder voorstellingen per week draait. Het gemiddelde ligt op 37 en Zevenaar draait er 35.

Het aantal stoelen van Filmhuis Zevenaar is laag. Behalve Middelburg hebben alle theaters meer stoelen in hun zalen. Dit heeft effect op de bezoekcijfers wanneer titels goed lopen.

Het gemiddeld filmtheaterbezoek per stoel is redelijk, maar Zevenaar heeft minder stoelen dan de meeste benchmarktheaters Kijken we naar een Middelburg met een gelijk aantal stoelen, dan zien we dat Zevenaar groeipotentie heeft. Middelburg haalt bovendien meer bezoekers met minder tijdsloten.

Benchmark met filmtheaters met drie zalen

Om te onderzoeken wat de potentie kan zijn wanneer Filmhuis Zevenaar met drie zalen zou gaan werken, is een vergelijking gemaakt met Filmhuis Zaandam, Cinema Oostereiland Hoorn, Filmtheater Hilversum en De Witt in Dordrecht. In de vergelijking met filmtheaters met drie zalen is logischerwijs een groot verschil in bezoekcijfers te zien. Het is in deze vergelijking vooral interessant om naar bezoek per scherm en per stoel te kijken.

Wat is de potentie van Zevenaar wanneer het 3 zalen heeft?

2023	Zaandam	Hoorn	Hilversum	Dordrecht	*gem.*	Zevenaar	Verz.gebied Zevenaar
inwoners	80.705	75.620	94.426	122.089	***93.210***	45.000	85.000
totaal bioscoop bezoek	269.752	347.261	353.054	347.261	***329.332***	51.652	51.652
filmtheater bezoek	39.322	53.867	102.838	37.518	***58.386***	16.656	16.656
aantal commerciële schermen	6	5	7	6	-	3	3
aantal filmtheaterschermen	3	3	3	3	***3***	2	2
aantal filmtheater stoelen	183	205	247	313	***237***	108	108
aantal filmtheater tijdsloten per week	50	50	95	72	***67***	35	35
bezoek filmtheater per scherm	13.107	17.956	34.279	12.506	***19.462***	8.328	8.328
bezoek filmtheater per stoel	215	263	416	120	**246**	154	154
filmtheaterbezoek als % van inwoners	49%	71%	109%	31%	***63%***	37%	20%

BLUEYARD

Hilversum en Dordrecht zijn wat groter en Zaandam randstelijker dan Zevenaar, toch doet ook Hoorn, vergelijkbaar met Zevenaar qua bewoners en interesse in arthouse, het beter gebaseerd op het gemiddelde per scherm.

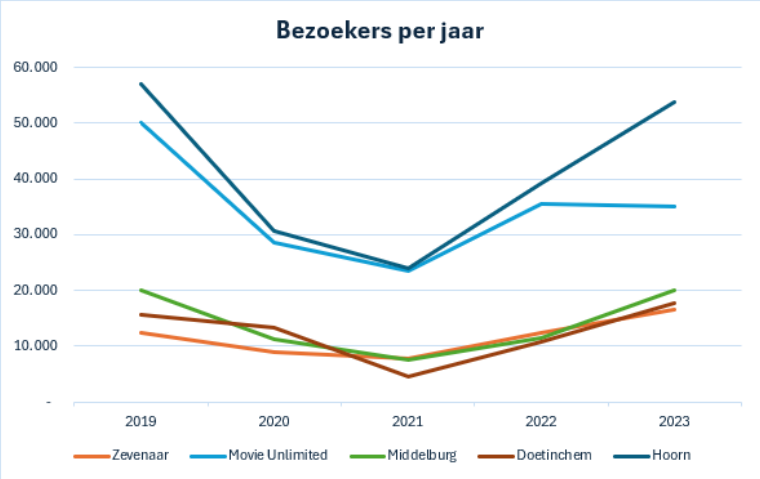
Ten opzichte van filmtheaters met twee zalen halen de filmtheaters met drie zalen een hoger gemiddeld bezoek per stoel. Van gemiddeld 194 bezoekers per stoel, stijgt dit naar 246 per stoel. Dit laat zien dat een derde zaal een extra aanzuigende werking heeft.

Volgens de vergelijking op deze en de vorige pagina, stijgt het filmtheaterbezoek als percentage van het totaal aantal inwoners van 52% naar 63%, wanneer je een filmtheater met drie in plaats van twee zalen in je stad hebt. Het huidige Zevenaar (met twee zalen) komt tot 37% als we naar de gemeente kijken en maar 20% als we het afzetten tegenover het grotere verzorgingsgebied van Zevenaar. Uiteraard doet Filmtheater Hilversum het in dit opzicht erg goed, maar ook een niet-randstedelijk Hoorn scoort met 71% flink hoger.

Filmtheaters met drie zalen hebben meer tijdsloten per week. Het gemiddelde van de benchmarktheaters ligt op 67 per week. Hier ligt een kans voor Filmhuis Zevenaar.

Bezoekers

Verder is gekeken naar de bezoekersaantallen door de jaren heen. Hieronder zijn de bezoekersaantallen van 2019 t/m 2023 voor een aantal van de benchmarktheaters gevisualiseerd. Zie de bijlage voor alle bezoekcijfers van alle benchmarktheaters. Ook dit laat zien dat Filmhuis Zevenaar redelijk conform de markt, maar iets ondermaats (met twee zalen, beperkte slots en een vrijwilligersorganisatie) presteert. De dip in 2020 en 2021 is vanwege de coronapandemie. Movie Unlimited (Zevenaar) en Cinema Oostereiland (Hoorn) hebben drie zalen.

5.3. Conclusie benchmarks en potentie

Uit de landelijke benchmark kunnen we opmaken dat Zevenaar (Filmhuis en Movie Unlimited samen) met 1,15 bezoekers per jaar onder het provinciaal en landelijk gemiddelde bezoek per inwoner zit. Er zit potentie in de bezoekcijfers en de tijd is rijp om te investeren in een verdere professionalisering van de organisatie om die potentie te gaan benutten.

Op basis van de cijfers uit de benchmark voor theaters met twee zalen is de minimale potentie van bezoekers voor Filmhuis Zevenaar berekend. Als we kijken naar de theaters met twee zalen blijkt uit de tabel hieronder dat het mogelijk moet zijn om 17.000 tot 29.000 bezoekers per jaar te halen bij behoud van twee zalen, maar met inzet van meer tijdsloten. Het verschil tussen deze aantallen zit hem in de cijfers van Bussum. In de begroting voor twee zalen met professionalisering rekenen we daarom met een conservatief potentieel van 23.305 bezoekers (het gemiddelde van alle benchmarktheaters en de benchmark zonder Bussum).

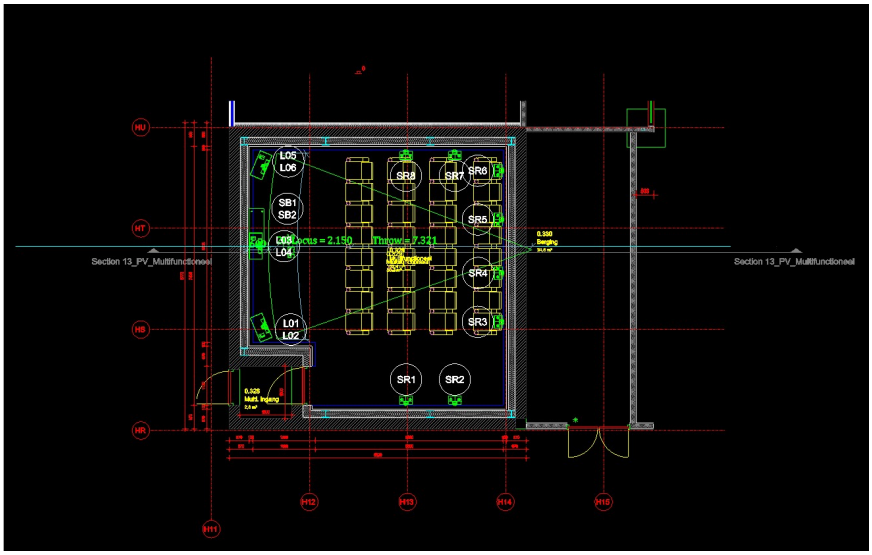
De benchmark met theaters met drie zalen laat een grotere potentie van minimaal 27.318 per jaar zien.

Potentieel aantal filmtheaterbezoekers per jaar FHZ

	gem.	excl. Bussum	gem./gem.
gebaseerd op: filmtheaterbezoek per scherm			
2 zalen (2 schermen)	*28.312*	*17.324*	*22.818*
3 zalen (3 schermen)	*42.468*	*24.984*	*33.726*
gebaseerd op: filmtheaterbezoek per stoel			
2 zalen (108 stoelen)	*20.972*	*13.743*	*17.358*
3 zalen (140 stoelen)	*27.186*	*17.816*	*22.501*
gebaseerd op: filmtheaterbezoek als % van inwoners			
Zevenaar (45.000 inwoners)	*23.611*	*13.113*	*18.362*
Verz. gebied Zevenaar (85.000 inwoners)	*44.599*	*24.770*	*34.684*
gemiddeld potentieel 2 zalen	***29.373***	***17.238***	***23.305***
gemiddeld potentieel 3 zalen	***34.466***	***20.171***	***27.318***

5.4. Multizaal Turmac

De multizaal van Turmac is in 2020 door Cinemanext ingetekend als een zaal met 32 stoelen. Deze is echter nooit ingericht. De multizaal, die zich bevindt tussen de filmzalen en de Regionale Sociale Dienst staat momenteel veelal leeg en wordt gebruikt voor een wekelijkse yogales. Hij wordt verder niet verhuurd. Als de multizaal als extra zaal wordt toegevoegd, kan er gerekend worden met een scherm en 32 stoelen extra.

(bron: Cinemanext)

Onderstaande tabel laat ziet dat de potentie van Filmhuis Zevenaar bij drie zalen tussen de 28.000 en 58.000 bezoekers per jaar ligt.

Om te komen tot onderstaande cijfers is het gemiddelde bezoek per scherm, per stoel en als % van inwoners vermenigvuldigd met de potentie (drie zalen, 140 stoelen en het aantal inwoners van Zevenaar en het verzorgingsgebied). Voor het scenario met een derde zaal wordt vervolgens gerekend met het gemiddeld potentieel van 43.577 bezoekers per jaar.

Potentie van Zevenaar met 3 zalen

	gemiddeld
gebaseerd op: filmtheaterbezoek per scherm	
3 zalen (3 schermen)	*58.386*
gebaseerd op: filmtheaterbezoek per stoel	
3 zalen (140 stoelen)	*34.490*
gebaseerd op: filmtheaterbezoek als % van inwoners	
Zevenaar (45.000 inwoners)	*28.188*
Verz. gebied Zevenaar (85.000 inwoners)	*53.244*
gemiddeld potentieel 3 zalen	***43.577***

De benchmark met theaters met drie zalen geeft een grotere potentie weer. Dit komt omdat bioscopen met drie zalen meer tractie genereren dan wanneer je de benchmark van theaters met twee zalen simpelweg doortelt naar drie zalen. Het is als een sneeuwbal die groeit terwijl hij rolt; meer zalen zorgen voor exponentiële groei in aantrekkingskracht.

Een derde zaal geeft ook ruimte om iets commerciëler te draaien. Op dit moment is het aantal commerciële titels ongeveer 5%, en dan vooral kindertitels en allemaal draaien ze second run (ruim na de premièredatum). Als we dit naar max 15% brengen en een paar titels ook first run (draaien vanaf de premièredatum), dan is de kans dat het filmhuis de gewenste bezoekcijfers haalt veel groter. Bovendien bedient het Filmhuis dan meer inwoners van Zevenaar. Dit werkt het potentieel drempelverlagend en introducerend voor verdere cultuurparticipatie in het filmhuis. Verder kan er ook meer ruimte vrijgemaakt worden voor het vertonen van kinderfilms. Er is door het wegvallen van Movie Unlimited nu een latente vraag naar meer kinderfilms die vermarkt kan worden. Dit kan een manier zijn om een deel van de professionalisering te bekostigen. Concurrerend draaien met Amphion (Doetinchem) is dan wel een voorwaarde.

6. Scenario's

Urgentie voor een besluit

Op basis van de deskresearch en de gesprekken met betrokkenen liggen er een aantal opties op tafel. In dit hoofdstuk worden drie scenario's beschreven. In alle gevallen is een meer professionele organisatie noodzakelijk en ook nog eens zeer urgent.

De gemiddelde leeftijd van het huidige bestuur (66) en vrijwilligersbestand (67) is hoog wat meerdere risico's met zich meebrengt. Uitval op functies wordt steeds hoger en de voorzitter is al 17 jaar bestuurslid. Verder worden belangrijke taken zoals marketing nu maar zeer beperkt uitgevoerd. Er is veel liefde voor het filmhuis, maar de huidige organisatie loopt langzaam vast.

Een eerste belangrijke stap is al gemaakt door het aannemen van een programmeur in 2023 voor 24 uur per week.

Naast professionalisering ziet Blueyard landelijk kansen op het gebied van filmeducatie. In de afgelopen jaren is o.a. mediawijsheid bij de overheid en fondsen steeds belangrijker geworden. Wanneer door het filmhuis een projectplan wordt geschreven voor een proactief film en media-educatiebeleid gericht op lokale PO en VO dan is er een grote kans dat hier bij diverse overheden en private fondsen financiering voor te vinden is. Dit levert vervolgens ook grotere bekendheid en bezoekers op. De huidige programmeur heeft, indien de organisatie haar processen beter op elkaar afstemt en er een directeur/operationeel manager komt, tijd en kennis om dit op te pakken. Investeren in filmeducatie zou bovendien ook mooi aansluiten op het gemeentelijk projectplan 'Versterken cultuureducatie in de Liemers'.

De drie voorliggende scenario's zijn:

- Scenario 1: twee zalen, professionalisering organisatie
- Scenario 2: drie zalen, professionalisering organisatie
- Scenario 3: samenwerking met een andere culturele instelling

Tot slot besteden we in de paragraaf "scenario 0: Niets doen" aandacht aan wat de implicaties zijn wanneer er geen enkel scenario gekozen wordt en de huidige situatie gehandhaafd blijft.

6.1. Scenario 1: twee zalen, professionalisering organisatie

In dit scenario blijft het aantal zalen gelijk en wordt de organisatie deels geprofessionaliseerd. Verder worden zo min mogelijk investeringen gedaan. De toevoeging van professionele expertise wordt gefinancierd uit:

- Extra publieksinkomsten door het draaien van meer voorstellingen, een iets commerciëlere programmering, meer kinderfilms en events in de cultuurhal
- Extra inkomsten horeca door middel van nauwe samenwerking met horecapartij
- Hogere bijdrage van de gemeente

Professionalisering organisatie
Idealiter is voor een filmhuis met de huidige omvang nodig:

- Een directeur/operationeel manager (24 uur pw). Belangrijkste taken:
  - Aansturing en werving team + vrijwilligers
  - Subsidieaanvragen en rapportage, contact gemeente
  - Opstellen activiteitenplan, meerjaren visie, (vrijwilligers)reglementen en begrotingen, kpi's
  - Opzetten filmeducatie met programmeur, 5 filmevents per jaar
  - Rapportage aan bestuur
  - Verbeteren bezoekersaantallen, optimaliseren samenwerking partners Turmac, verbeteren marketing
- Een programmeur (18 uur) inclusief filmeducatie (8 uur pw). Belangrijkste taken:
  - Wekelijkse programmering van filmzalen
  - Contact + onderhandeling distributeurs
  - KPI filmhuur en bezoekersaantallen
  - Opzetten filmeducatie
  - Verantwoordelijkheid filmtransport & content draaiklaar
- Een marketingmedewerker (16 uur pw). Belangrijkste taken:
  - Promotie van programmering + events + samenwerkingen
  - Promotie van zakelijke mogelijkheden, educatie aanbod
  - Interne communicatie/promotie vrijwilligers activiteiten/nieuws
  - Beheer socials + content website + online marketing strategie
  - Beheer marketing budget
  - Free publicity: persberichten, interviews, regionale redactionele aandacht
- Een medewerker administratie (16 uur pw). Belangrijkste taken:
  - Facturering & financiële administratie
  - Financiële rapportages
  - Applicatiebeheer kassa software, aansturing kassavrijwilligers + roostering
  - Een coördinator techniek en IT, operateur (16 uur pw). Belangrijkste taken:
  - Aansturing + opleiding + roostering operateur vrijwilligers
  - Contactpersoon IT Turmac
  - Website beheer
  - Verantwoordelijk voor wekelijks technisch draaiklaar
  - Contact met technische leveranciers
  - Digitale veiligheid, AVG

Aangezien een team van deze omvang financieel niet haalbaar is binnen dit scenario, nemen we in de proefbegroting de marketingmedewerker niet mee en wordt de directeur/operationeel manager voor 16, in plaats van 24, uur per week meegenomen.

Door het professionaliseren van de organisatie, zal de rol van het bestuur een andere worden. Het bestuur komt meer op afstand te staan en gaat zich meer met strategie en dus met grote lijnen bezighouden. Het aantal uren dat het huidige bestuur aan het filmhuis besteed kan in dit scenario stevig naar beneden worden bijgesteld. Dit maakt het in de toekomst ook aantrekkelijker om toe te treden tot het bestuur. En het maakt

het mogelijk om meer aandacht aan good governance te besteden (volgens de richtlijnen van de Governance Code Cultuur).

Meer voorstellingen draaien

Het draaien van meer voorstellingen is noodzakelijk om meer inkomsten te genereren. Distributeurs vragen het filmhuis momenteel ook om meer vertoningen per week voor hun titels. Door trage interne goedkeuringsprocessen en beperkte beschikbaarheid van medewerkers zijn in 2024 een aantal belangrijke titels gemist. “Met meer slots kun je ook iets commerciëler draaien” aldus programmeur Nick Muijs. Er kon bijvoorbeeld niet op tijd commitment gegeven worden aan *Binnenstebuiten 2* van Disney. Hierdoor kon deze titel pas later, na de cruciale premièreperiode, ingezet worden.

Op dit moment zijn er 35 tijdsloten per week. Binnen de organisatie ligt al een voorstel vanuit de programmeur voor 46 en 67 tijdsloten. Het voorstel voor 46 wordt wellicht per januari 2025 ingevoerd. Ons advies is om het voorstel van 67 tijdsloten versneld in te voeren.

Er zijn er uitdagingen bij het verhogen van het aantal tijdsloten:

- De relatie met de horeca
- Er moeten meer vrijwilligers gevonden worden en/of de afspraken met vrijwilligers moeten worden aangepast.

Wij adviseren om met elkaar te kijken of de vrijwilligers meer en langere diensten kunnen draaien per maand (minimaal 4 uur en niet naar de film). Vergeleken met andere filmtheaters zijn shifts nu kort (± 2,5 uur) en in de shifts wordt ook nog film gekeken, hierdoor kunnen films niet “getrapt” starten. Hierdoor worden mooie begintijden en hogere bezoekersaantallen gemist.

Het naar de film gaan binnen de shift zal moeten stoppen. Dit beperkt de operatie en bovendien is het huidige percentage vrijkaarten te hoog voor commerciële distributeurs (wanneer er volledig geregistreerd zou worden), die meestal een maximum van 4% aanhouden. Uiteraard kunnen vrijwilligers, zoals ook gebruikelijk bij andere filmtheaters, buiten hun diensten om nog steeds gratis naar de film blijven gaan.

Samenwerking met horeca

Momenteel lopen er al gesprekken met de horeca om tijdens de avondslots vrijwilligers van het filmhuis achter de bar de zetten. Dit is een win-win oplossing. Zo blijven er medewerkers op de vloer tijdens de film. Dit geeft bezoekers een aanspreekpunt, is beter voor eventuele calamiteiten en verhoogt de veiligheid van het pand (denk aan insluipers). Verder is de horeca verlost van het inzetten van betaalde krachten tijdens de minder drukke avonduren. Bij inzet van vrijwilligers in de horeca zal er uiteraard rekening gehouden moeten worden met extra training en eisen zoals sociale hygiëne voor horecawerkzaamheden.

Het voorstel dat op tafel ligt om een vergoeding te ontvangen per verkocht drankje is een mooi incentive voor het filmhuis om hier een succes van te maken. De inkomsten hiervan zijn meegenomen in de begroting. Indien mogelijk zou dit al ingevoerd kunnen worden in Q4 2024. Het zou mooi zijn om een aparte pool vrijwilligers aan te trekken voor de bardiensten. Verder adviseren we een betere deal voor consumptie van medewerkers te onderhandelen.

De niet optimale samenwerking die er nu is met de horeca zal moeten verbeteren. Dit is een taak voor de nieuwe directeur.

Events

Momenteel worden door het filmhuis onder de noemer “podium+” ook niet-film events georganiseerd. De cultuurhal is in 2024 5x per jaar gratis beschikbaar voor huurders van Turmac. We adviseren deze regeling voort te zetten en de nieuwe directeur te laten onderzoeken of er iets geprogrammeerd kan worden in de hal. Dit vergt meer onderzoek, maar we zien hier zeker potentie en hebben het voorzichtig opgenomen als €5.000,- extra inkomsten in de begroting. Grotere audiovisuele events en samenwerkingen kunnen een waardevolle toevoeging zijn voor de inwoners van gemeente Zevenaar.

Financiële haalbaarheid

Wanneer Filmhuis Zevenaar twee zalen behoudt, maar wel professionaliseert en meer tijdsloten programmeert rekenen we in het financiële model met een prognose van 23.305 (Maccsbox) bezoekers. Verdere bezoekers (verhuur en medewerkers) laten we achterwege, aangezien zij individueel geen omzet opleveren.

De haalbaarheid van dit scenario hebben we doorgerekend in een proefbegroting (gebaseerd op de begroting van 2024 van het filmhuis). Zie de bijlage voor de gedetailleerde begroting.

De eigen inkomsten in dit scenario nemen met €65.500,- toe. De kosten met €130.487,-. Deze kosten bestaan uit extra personeelskosten, hogere filmhuur en verkoopkosten door meer bezoekers en een kleine verhoging van het marketingbudget (dat daarmee nog steeds aan de lage kant is).

	Begroting 2024		Begroting scenario 2 zalen	
	kosten	baten	kosten	baten
Eigen inkomsten		€ 177.137		€ 242.633
Subsidie Gemeente Zevenaar		€ 8.863		€ 73.000
Totaal omzet		€ 186.000		€ 315.633
Totaal personeelskosten	€ 47.125		€ 144.204	
Totaal kosten bestuur/organisatie	€ 58.306		€ 58.306	
Totaal kosten facilitair/techniek	€ 9.615		€ 9.615	
Totaal kosten pr & marketing	€ 7.300		€ 8.300	
Totaal verkoopkosten	€ 64.290		€ 85.873	
Onvoorzien & indexering (3%)	€ -		€ 9.189	
Totaal kosten	€ 186.636		€ 315.487	
Saldo Winst / Verlies		€ -636		€ 146

Er is in deze begroting geen ruimte voor een redelijk educatiebudget. Het educatie-budget zou volledig door nog aan te vragen subsidies gedekt moeten worden.

Om dit scenario mogelijk te maken is een hogere bijdrage van de gemeente noodzakelijk. Met €73.000,- subsidie is deze minimale professionalisering te bekostigen. De professionalisering wordt in dit scenario voor 70% gedekt door de verhoogde bezoekersaantallen.

Voordelen:

- De slagkracht van de organisatie wordt, door de professionalisering, groter
- Dit kan resulteren in hogere bezoekcijfers en daarmee hogere inkomsten

BLUEYARD

- Er worden meer inwoners van Zevenaar en omgeving bereikt en bediend
- De eigen inkomsten stijgen met 37% van €177.137,- naar €242.633.
- De organisatie wordt toekomstbestendiger

Nadelen:

- Het is de vraag of er een goed professioneel team gevonden kan worden voor dit beperkt aantal uren. Er is vooralsnog weinig groeipotentie voor personeel.
- De twee zalen geven relatief weinig ruimte om een filmhuis te draaien dat zichzelf redelijk kan terugverdienen.

De groeipotentie in bezoekersaantallen is beperkt.

Noodzakelijke acties

Om scenario 1 te laten slagen zijn de volgende acties noodzakelijk:

- Verhoging subsidie van €8.863 naar minimaal €73.000 (meer indien volledige professionalisering gewenst is)
- Geen verdere verhoging van huisvestingslasten voor komende 3 jaar
- Verhoging percentage commerciële titels naar 15%/ verwijdering van clausule in huurcontract
- Goede samenwerking met horeca (onder andere financiële voorwaarden)
- Regeling 5x per jaar film event in cultuurhal doorzetten
- Zo spoedig mogelijk starten met gezamenlijke marketing Turmac vanuit gemeente
- Meer tijdsloten (67 per week), langere diensten voor vrijwilligers (4 uur), vrijwilligers niet meer tijdens dienst naar de film.

6.2. Scenario 2: drie zalen, professionalisering organisatie

In dit scenario wordt de multizaal ingezet als derde filmzaal. Dit scenario gaat uit van een professioneel team, dat door toevoeging van een derde zaal direct ook perspectief en mogelijkheden voor groei krijgt.

investeringen - scenario 3 zalen	
projectie app.	50.000
scherm	6.000
audio app	10.000
bekabeling	1.600
verlichting	2.500
houtbouw tribune	15.000
stoelen (275 *32)	8.800
inrichting divers (bekleding)	10.000
projectmanagement (20.000)	0
onvoorzien 5%	5.195
TOTAAL	**109.095**
afschrijving per jaar	21.819
alles in 5 jaar afschrijven	

Om de multizaal geschikt te maken is er circa €110.000 aan investeringen nodig. In de begroting is gerekend met een lening/voorfinanciering van de gemeente voor deze investering tegen 0% rente voor 5 jaar. Verder wordt erop gerekend dat de gemeente vanuit beleid het projectmanagement (het coördineren van de verschillende bouwende partijen) op zich neemt.

De professionalisering én de investering worden in dit scenario voor 85% gedekt door de verhoogde bezoekersaantallen. Met de verhoogde capaciteit door een derde zaal is er een gemeentelijke bijdrage van €63.000 subsidie per jaar nodig.

	Begroting 2024		Begroting scenario 3 zalen	
	kosten	baten	kosten	baten
Eigen inkomsten		€ 177.137		€ 414.098
Subsidie Gemeente Zevenaar		€ 8.863		€ 63.000
Totaal omzet		€ 186.000		€ 477.098
Totaal personeelskosten	€ 47.125		€ 181.358	
Totaal kosten bestuur/organisatie	€ 58.306		€ 67.895	
Totaal kosten facilitair/techniek	€ 9.615		€ 31.434	
Totaal kosten pr & marketing	€ 7.300		€ 26.300	
Totaal verkoopkosten	€ 64.290		€ 155.266	
onvoorzien & indexering (3%)	€ -		€ 13.868	
Totaal kosten	€ 186.636		€ 476.121	
Saldo Winst / Verlies		€ -636		€ 977

In de begroting van scenario 2 is er, ten opzichte van scenario 1, ruimte voor een marketingmedewerker en een aanstelling van 24 uur per week voor de directeur/ operationeel manager. Het marketingbudget neemt toe naar een, nog steeds bescheiden bedrag, van €26.000,-. In dit scenario is er nog altijd geen ruimte is voor een filmeducatiebudget. Dit moet uit externe fondsenwerving worden geworven, als aparte subsidie door de gemeente worden gefinancierd of in de toekomst door meevallende eigen inkomsten worden gedekt.

Wanneer de afschrijvingen van de investering na 5 jaar wegvallen komt er meer lucht in de begroting. Deze ruimte kan ingezet worden voor verdere professionalisering en cultureel ondernemerschap (opbouwen algemene reserve, vervangingsreserves voor apparatuur etc.). Hiermee wordt Filmhuis Zevenaar op termijn een steeds stabielere en professionelere organisatie die van grote toegevoegde waarde is voor Zevenaar en De Liemers.

Voordelen

- Lidmaatschap NFO (Nederlands Filmtheater Overleg) is mogelijk (het filmhuis wordt dan in de sector als volwaardig filmtheater gezien en doet extra kennis over de sector op)
- Meer commerciële titels kunnen acquireren
- Meer opties voor verhuur zonder dat programmering eronder lijdt
- Meer kansen voor horeca
- Meer keus voor het publiek en meer mogelijkheden om qua programmering aan te haken bij andere projecten in Turmac/Zevenaar/De Liemers
- Filmhuis Zevenaar wordt een interessantere werkplek en werkgever (team iets groter, beschikbare uren) --> beter team --> sterkere organisatie --> meer groei

- De bezoekcijfers stijgen, er worden nog meer inwoners van Zevenaar en omgeving bereikt en bediend
- De eigen inkomsten stijgen met 134% van €177.137,- naar €414.098,-
- De organisatie wordt nog toekomstbestendiger en kan zelf reserves opbouwen
- De gemeente ontvangt huurinkomsten voor de multizaal. De multizaal beslaat 63 m2, bovenop de 337 m2 die het filmhuis op dit moment afneemt.

Nadelen

- Er dient eerst geïnvesteerd te worden
- Er bestaat een risico dat de stijging van de eigen inkomsten niet helemaal of niet meteen wordt gerealiseerd
- Er zal ondanks de verwachte stijging aan inkomsten door een derde zaal jaarlijks meer subsidie dan nu vrijgemaakt moeten worden om de professionalisering van het filmhuis structureel te ondersteunen.

Events

In dit scenario kan nog meer worden ingezet op het organiseren van events. Hierbij is het de overweging waard om een mobiele projector aan te schaffen. Deze kan dan (met een andere lens) o.a. ingezet worden voor de events in de cultuurhal. Dit biedt mogelijkheden voor zowel het filmhuis als evt. andere organisaties die gebruik maken van de hal. Een optie is het doen van een investering in de 35mm-projector die momenteel in de hal staat.

35mm-projector

Programmeur Nick Muijs heeft de kennis en het netwerk om de 35mm-projector weer in operatie te krijgen. Dit zou ook een bijzondere feature voor de hal kunnen zijn.

"De machine (35mm projector, Kinoton) kan in de hal geplaatst worden om aldaar zwijgende films te vertonen. Dit kan als onderdeel van bijvoorbeeld een paasbrunch, een kerstetentje of een liveband. (...) Het vertonen van 35mm-films kan een verrijking zijn van het filmaanbod in de regio Zevenaar. Niet alleen door het nostalgische aspect en de vaak prachtige beeldkwaliteit, maar ook op educatie-vlak. Scholen/leerlingen kunnen kennismaken met de basis van het bewegende beeld en de projectie-techniek kan een extra dimensie geven aan de educatieve sessies die bijvoorbeeld met de filmhub georganiseerd worden. Deze projectietechniek kan ook een mooie aanvulling zijn voor tijdelijk aankleding van de hal en het café, ter ondersteuning van activiteiten ingezet worden en in de zomer voor mooie en speciale vertoningen in de buitenlucht gebruikt worden." (bron: Nick Muijs memo '24)

Personeel

In de begroting is nu ten opzichte van scenario 1 meer ruimte voor professionalisering. Er wordt in dit scenario, naast de programmeur, de medewerker administratie en de coördinator techniek en IT/operateur gerekend met een directeur/operationeel manager voor 24 u pw (i.p.v. 16 uur in scenario 1) en er is een marketingmedewerker toegevoegd voor 12 u pw (met mogelijkheid tot groei als bezoekcijfers groeien).

Noodzakelijke acties

Om scenario 2 te laten slagen zijn de volgende acties noodzakelijk:

- Lening/voorfinanciering van €109.095,- voor inrichting multizaal als derde filmzaal.
- Verhoging subsidie €8.863 naar €63.000
- Geen verdere verhoging van huisvestingslasten voor komende 3 jaar
- Verhoging % commerciële titels naar 15%/ verwijdering van clausule in huurcontract
- Goede samenwerking met horeca (onder andere financiële voorwaarden)
- Zo spoedig mogelijk starten met gezamenlijke marketing Turmac vanuit gemeente
- Regeling 5x per jaar film event in cultuurhal doorzetten
- Meer tijdsloten (67 per week), langere diensten voor vrijwilligers (4 uur), vrijwilligers niet meer tijdens dienst naar de film.

6.3. Scenario 3: Samenwerking met een andere partij

Naast bovenstaande scenario's die uitgaan van het voortbouwen op de huidige organisatie is bekeken of een samenwerking met een andere (regionale) culturele partij een optie is.

Samenwerking met Kunstwerk!

Op het eerste gezicht lijkt het logisch om de samenwerking met Kunstwerk! op te zoeken, aangezien zij al de horeca uitbaters achter Grand Café Hal12 zijn. Dit zou de huidige samenwerking met de horeca kunnen verbeteren.

Een intensieve samenwerking met Kunstwerk! kan kansen bieden op gebied van andere dan de reguliere programmering, zaalverhuur, marketing en promotie. Tegelijkertijd kan het ook ongewenst zijn dat veel van het cultureel aanbod in Zevenaar in handen van één partij komt te liggen.

Op basis van onze gesprekken met de directie van Kunstwerk! lijkt er echter weinig interesse en expertise in film te zijn. Blueyard twijfelt aan de waarborging van de kwaliteit en intensivering of zelfs continuering van het programma. Indien deze samenwerking verder onderzocht wordt zullen intensivering van het programma en het aanhouden van een professionele programmeur voorwaarde moeten zijn.

Aangezien betrokken partijen zelf ook niet enthousiast zijn over deze optie, is deze onrealistisch en hebben we deze dan ook verder buiten beschouwing gelaten. Daarnaast is het wellicht onwenselijk om al het culturele aanbod bij één partij onder te brengen.

Samenwerking met andere filmtheaters

In het verleden is al eens gesproken over samenwerking/overname/fusie met FOCUS Filmtheater in Arnhem en Amphion Doetinchem (waar de eerste programmeur aan

BLUEYARD

verbonden was). Beide partijen vonden de workload toen te hoog voor de potentiële inkomsten. Echter, nu Movie Unlimited weg is en er eventueel een zaal bij kan komen liggen de groeiopties anders. Het zou de moeite waarde zijn om dit verder te onderzoeken. Zeker als het vinden van een professioneel team moeilijk blijkt. Bij het eventueel verder onderzoeken van deze optie moet de gemeente nauw betrokken worden, gezien de huidige subsidierelatie en de voorwaarden die de gemeente zal willen stellen in het geval van een overname of fusie.

In theorie kan er ook gekeken worden naar een minder regionale samenwerking. Wij raden dit echter af, omdat de problemen waar Filmhuis Zevenaar mee kampt erg operationeel van aard zijn. Er moet (zeker in de beginjaren) actie ondernomen worden op het gebied van vrijwilligers, horeca en marketing en liefst ook filmeducatie. Dit zijn allemaal erg lokale bezigheden. Kennis over de regio en de situatie met verschillende kernen is dan ook een pré.

6.4. Scenario 0: Niets doen

Wanneer de gemeente niets doet en dus de huidige situatie handhaaft, dan zal het filmhuis in een verdere negatieve spiraal terechtkomen en uiteindelijk z'n deuren moeten sluiten. Zo zal het bestuur dat nu al twee van de vijf leden mist en op leeftijd is op termijn haar taken moeten neerleggen. Gebleken is dat het vinden van nieuwe leden niet eenvoudig is.

Het vrijwilligersbestand vult zonder promotie niet meer aan. Het aantal voorstellingen zal vanwege gaten in het rooster steeds verder teruglopen totdat distributeurs geen films meer leveren.

De enige betaalde kracht heeft niet de uren, kennis of de ambitie om de hele organisatie in de lucht te houden. Dit zou bovendien een te zware en onrealistische opdracht zijn zonder extra financiële middelen.

Kortom, wanneer er geen keuze gemaakt wordt voor een nieuw scenario en de situatie op zijn beloop gelaten wordt, verliest Zevenaar na de commerciële bioscoop ook zijn filmhuis. Effectief betekent dit dat de projectoren stil komen te staan en er geen huur voor de zalen binnenkomt bij de gemeente. Alle inwoners van Zevenaar en De Liemers zullen dan moeten uitwijken naar Arnhem of Nijmegen voor het zien van een film, of voor filmeducatie.

7. Advies

Blueyard heeft voor het uitwerken van de nieuwe exploitatie gekeken naar de voorliggende scenario's en adviseert, alles afwegende, om in te zetten op scenario 2. En wel zo snel mogelijk om een verdergaande negatieve spiraal te voorkomen.

Met een uitbreiding naar drie zalen en de professionalisering van de organisatie worden legio mogelijkheden gecreëerd om de koers van het filmhuis te versterken en zo een duurzame culturele instelling te worden die nog meer waarde toe kan voegen aan

Zevenaar en zijn inwoners. De groei die te zien was na de verhuizing naar Turmac, kan dan worden voortgezet.

Naast het vergroten van het culturele en gemeentelijk belang, bieden de aanpassingen de mogelijkheid om het eigen verdienvermogen te vergroten en het ondernemerschap van Filmhuis Zevenaar te stimuleren. Ook de governance komt in scenario 2 beter in balans.

De uitbreiding vraagt om een eenmalige investering (in de vorm van een lening) en een hoger subsidiebedrag, wat op termijn een duurzaam effect zal hebben.

Onderstaand worden nog een aantal zaken uitgelicht die aandacht behoeven.

Programmering

Blueyard adviseert om meer voorstellingen te programmeren. Het aanbieden van meer tijdsloten helpt bij het verkrijgen van de betere arthouse titels. Ook voor iets commerciëlere titels is het noodzakelijk om meer voorstellingen te kunnen bieden.

Om optimaal op de bezoekcijfers in te kunnen spelen zou het goed zijn als er een wekelijkse programmering komt. Met een volledige vrijwilligersorganisatie is dit niet haalbaar, maar met de professionalisering komt hier ruimte voor. Een wekelijkse programmering zorgt voor meer flexibiliteit en kennis voor de programmeur. Zo kunnen de beste films geprolongeerd worden op basis van bezoekcijfers. Dit levert uiteindelijk meer bezoekers op.

We raden verder aan om flexibeler te programmeren. Dit is prettig voor het publiek. Door trapsgewijs te programmeren, beginnen niet alle drie de zalen op hetzelfde moment, maar bijvoorbeeld een half uur na elkaar. Dit voorkomt drukte bij de horeca. Deze manier van programmeren kan alleen als vrijwilligers niet naar een filmvoorstelling gaan. Zij kunnen dan de tickets controleren en vragen beantwoorden. Zonder vaste begintijden kunnen er ook mooie tijden voor het publiek gevonden worden (rekening houdend met lengte van de film) of met de horeca (vroegere uitloop).

Huisvestingskosten

Na een huurverhoging van 15% (2023) en een servicekostenverhoging van 10% (2024) adviseren wij de komende 3 jaar geen verhoging door te voeren. Dit geeft de organisatie tijd om op vlieghoogte te komen en de hogere omzetten in te zetten in de professionalisering van de organisatie en niet in hogere huur.

In het verleden is er door de commerciële bioscoop Movie Unlimited in Zevenaar bezwaar gemaakt tegen de hoogte van de huur. Uiteindelijk is de financiële steun gemeld aan Europa, goedgekeurd en geregistreerd en is in de huurovereenkomst in 2020 opgenomen dat er maximaal 10% commercieel product van meer dan 30 miljoen Dollar productiebudget gedraaid mag worden (clausule 1.2 huurovereenkomst 2020).

Verder staat er in de overeenkomst dat de commerciële huur (o.b.v. taxatie) €45.000,- per jaar zou bedragen. In 2024 betaalt het filmhuis inmiddels €51.347,- huur en servicekosten (46.845 huur en servicekosten en 4.502 beveiligingskosten). De huisvestingskosten bestaan voor ongeveer de helft uit huur en de andere helft uit servicekosten. De huur is daarmee wellicht aan de lage kant, de huisvestingskosten zijn daarentegen heel hoog.

Wij adviseren om uit te zoeken of clausule 1.2 verwijderd kan worden uit het huurcontract. Hier is wellicht overleg met Europa Decentraal voor nodig. In de statuten van het filmhuis staat al dat het doel van Filmhuis Zevenaar is: “het bevorderen van cultuuruitingen in de vorm van film en podiumkunsten, voor zowel volwassenen als kinderen. De stichting tracht dit doel te verwezenlijken door: Het organiseren van openbare filmvoorstellingen van films die in principe - niet de aandacht krijgen in de bioscoop die ze verdienen en/of films die niet behoren tot de commerciële films welke worden vertoond in commerciële bioscopen.”

Het verwijderen van de clausule, of het oprekken van de definitie van commercieel product geeft het filmhuis de mogelijkheid om op het gebied van onder andere kinderfilms iets commerciëlere keuzes te kunnen maken, wat de inwoners een breder aanbod biedt en het filmhuis hogere eigen inkomsten.

Naast bovenstaande adviseren wij de gemeente ook om concrete afspraken met het filmhuis te maken aangaande het meerjarenonderhoudsplan.

Bestuur

Blueyard adviseert in alle scenario’s om het bestuur meer op afstand te zetten en hun tijdsbesteding daarmee stevig af te laten nemen. Vervolgens kan op zoek worden gegaan naar een verversing van (een deel van) het bestuur. Er moet verjongd worden en er is behoefte aan meer bestuurlijke kennis. Momenteel zijn er nog maar 3 bestuursleden in functie en zijn er 2 vacatures. Om te voldoen aan de Governance Code Cultuur is een getrapt rooster van aftreden noodzakelijk. Uiteraard is er veel ervaring en opgebouwde kennis in het huidige bestuur en is er bij vervanging ook aandacht voor kennisborging nodig.

Hoogte gemeentelijke subsidie

Vergeleken met andere gemeentes krijgt het filmhuis momenteel weinig subsidie. Filmtheaters geven liever geen officiële inzage in hun subsidiecijfers, maar in 2010 heeft filminstituut Eye voor de VNG een richtlijn geschreven hoeveel subsidie een filmtheater zou moeten ontvangen. In 2010 was dit al 1,- per inwoner voor een theater met twee tot drie zalen. Rekening houdend met inflatie zou dit nu minimaal 1,39 per inwoner zijn. Dat zou voor Zevenaar neerkomen op €62.550,-. Wat nagenoeg overeenkomt met de benodigde subsidie van €63.000,- die in scenario 2 is berekend.

Tegenvallende of meevallende bezoekcijfers

De begrotingen die zijn opgesteld voor de twee scenario’s zijn een momentopname en houden geen rekening met ingroei van bezoekcijfers. Wij adviseren de eerste twee jaar rekening te houden met bezoekcijfers die mogelijk wat lager zijn dan de aangegeven potentie en, indien liquiditeitsproblemen ontstaan, een extra bijdrage of lening te verstrekken. Met een beetje maatwerk kan het filmhuis dan gemakkelijk de ingroeiperiode doorkomen.

Bij meevallende bezoekcijfers kan het eerder aflossen van de investeringslening een voorwaarde vanuit de gemeente zijn.

Marketing

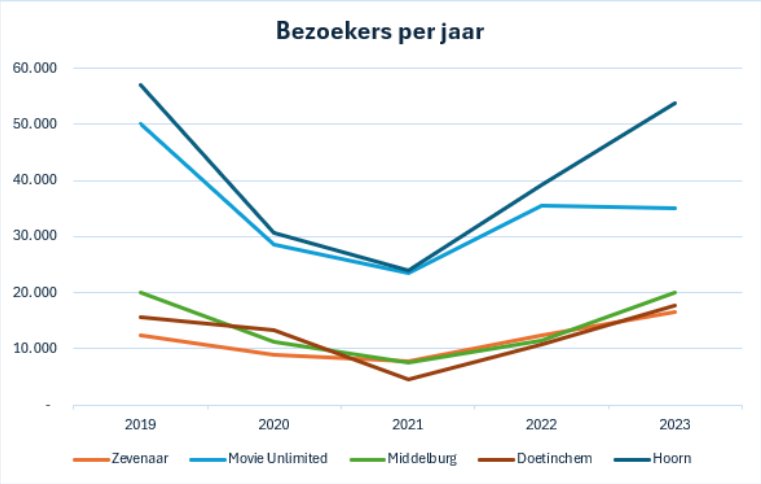
Dat er al sinds begin van dit jaar niemand binnen vrijwilligers en bestuur verantwoordelijk is voor de coördinatie van de marketing heeft z'n weerslag op bezoekcijfers en uitstraling. Deze situatie moet snel veranderen en dit kan middels scenario 2.

Blueyard adviseert de gemeente daarnaast op korte termijn in te zetten op gezamenlijke promotie voor alle organisaties in Turmac. Moerkerk Advies heeft hier ook al een aanbeveling over gedaan en het wordt ook benoemd in de Visie Turmac Cultuurfabriek 2030.

Bijlagen

7.1. *Benchmark onderzoek*

	Zevenaar	Movie Unlimited	Middelburg	Doetinchem	Hoorn
2019	12.389	50.028	19.985	15.628	56.925
2020	8.991	28.638	11.145	13.219	30.618
2021	7.728	23.481	7.468	4.639	23.985
2022	12.441	35.448	11.485	10.696	39.097
2023	16.656	34.996	20.071	17.803	53.867

Benchmark Zevenaar

hoe presteert Zevenaar nu tov van gelijkwaardige theaters

Stad	Filmtheater	zalen	stoelen	inwoners	bez. 2023
Zevenaar	Filmhuis Zevenaar	2	108	45.000	19.617
Venlo	Filmtheater de Nieuwe Scene	2	172	69.440	15.059
Middelburg	Cinema Middelburg	2	106	48.000	20.071
Roermond	ECI cultuurfabriek	2	137	60.743	16.363
Bussum	Filmhuis Bussum	2	156	32.000	72.263
Doetinchem	Amphion	2	158	59.613	17.803

wat is de potentie van Zevenaar met 3 zalen

Stad	Filmtheater	zalen	stoelen	inwoners	bez. 2023
Zaandam	Filmtheater De Fabriek	3	183	80.705	39.322
Hoorn	Cinema Oostereiland	3	205	75.620	53.867
Hilversum	Filmtheater Hilversum	3	247	94.426	102.838
Dordrecht	Filmtheater De Witt	3	313	122.089	37.518

Zevenaar	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	72098	12389	5,82	20,45
2020	63623	8991	7,08	11,11
2021	60792	7728	7,87	9,02
2022	95478	12441	7,67	6,87
2023	127615	16656	7,67	7,47

Movie Unlimited	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	451265	50028	9,02	1,5
2020	244527	28638	8,54	1,48
2021	206278	23481	8,78	1,24
2022	311022	35448	8,77	1,18
2023	315457	34.996	9,01	1,46

Venlo	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	79870	12053	6,62	1,82
2020	43036	6370	6,76	0,94
2021	42912	6128	7	0,85
2022	65832	10092	6,52	0,91
2023	106266	15059	7,06	0,64

Middelburg	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	146.389	19.985	7,32	7,11
2020	83.519	11.145	7,49	6,86
2021	61.252	7.468	8,2	3,52
2022	92.430	11.485	8,05	3,58
2023	179.595	20.071	8,95	3,07

Roermond	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	113.135	16.498	6,86	5,69
2020	64.668	9.229	7,01	2,07
2021	43.614	5.906	7,38	2,01
2022	76.641	10.488	7,31	0,84
2023	126.012	16.363	7,7	1,3

Bussum	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	529.402	65.747	8,05	5,97
2020	239.273	29.749	8,04	5
2021	145.636	16.519	8,82	5,84
2022	212.145	24.048	8,82	5,79
2023	677.120	72.263	9,37	4,65

Doetinchem	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	99.635	15.628	6,38	18,27
2020	110.366	13.219	8,35	0,8
2021	35.852	4.639	7,73	7,63
2022	80.659	10.696	7,54	9,1
2023	140.901	17.803	7,91	10,57

BLUEYARD

Filmtheaters met 3 zalen:

Zaandam	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	214.822	28.520	7,53	12,18
2020	123.976	15.698	7,9	10,24
2021	116.445	13.620	8,55	8,08
2022	217.284	27.935	7,78	16,52
2023	345.029	39.322	8,77	8,07

Hoorn	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	502.649	56.925	8,83	5,51
2020	271.661	30.618	8,87	4,2
2021	220.925	23.985	9,21	3,65
2022	362.621	39.097	9,27	4,89
2023	578.838	53.867	10,75	3,09

Hilversum	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	1.093.826	135.719	8,06	6,07
2020	543.747	64.138	8,48	5,35
2021	353.229	39.194	9,01	4,86
2022	690.803	75.234	9,18	7,05
2023	941.282	102.838	9,15	7,22

Dordrecht	recette	bezoekers	gem kaartprijs	% vrijkaarten
2019	547.470	62.326	8,78	0,79
2020	312.691	36.236	8,63	0,89
2021	240.557	25.844	9,31	0,96
2022	390.542	41.746	9,36	0,56
2023	346.179	37.518	9,23	0,62

7.2. Begroting scenario 1 en 2

kengetallen	2024	2 zalen	3 zalen
totaal aantal bezoekers	21.000	26.544	46.816
betalende bezoekers	17.000	23.305	43.577
gemiddelde ticketprijs	€ 8,09	€ 8,09	€ 8,09
gem. filmhuur	€ 3,24	€ 3,24	€ 3,24
subsidie per bezoeker	€ 0,52	€ 3,13	€ 1,45
subsidie per inwoner	€ 0,20	€ 1,62	€ 1,40

			scenario: 2 zalen		scenario: 3 zalen	
	Begroting 2024		Begroting		Begroting	
Omschrijving	kosten	baten	kosten	baten	kosten	baten
Omzet						
Omzet Film		€ 137.500		€ 188.496		€ 352.461
Opbrengst entree Podium		€ 4.000		€ 7.000		€ 7.000
Opbrengst verhuur		€ 6.000		€ 8.000		€ 11.000
inkomsten 5x event cultuurhal				€ 2.500		€ 4.000
Eetlokaal bonnen		€ 1.500		€ 1.500		€ 1.500
inkomsten horeca (avondshifts)				€ 7.000		€ 10.000
Subsidie Gemeente Zevenaar		€ 8.863		€ 73.000		€ 63.000
Subsidie Europa Cinemas		€ 6.137		€ 6.137		€ 6.137
Ontvangen donaties vrienden/donateurs		€ 22.000		€ 22.000		€ 22.000
Rentebaten Rabobank		€ -		€ -		€ -
Totaal omzet		**€ 186.000**		**€ 315.633**		**€ 477.098**
Personeelskosten						
Salariskosten	€ 37.500		€ 134.579		€ 171.733	
Lief en Leed	€ 300		€ 300		€ 300	
Overige kosten Medewerkers	€ 150		€ 150		€ 150	
Bindingsactiviteiten Medewerkers	€ 2.000		€ 2.000		€ 2.000	
Gebruik medewerkers laag	€ 5.000		€ 5.000		€ 5.000	
Gebruik medewerkers hoog	€ 2.000		€ 2.000		€ 2.000	
Reiskostenvergoeding bestuur	€ 175		€ 175		€ 175	
Vergoeding Vrijwilligers	€ -		€ -		€ -	
Totaal personeelskosten	**€ 47.125**		**€ 144.204**		**€ 181.358**	
Kosten bestuur						
Verzekeringen	€ 400		€ 400		€ 400	
huur- en servicekosten	€ 46.854		€ 46.854		€ 55.602	
service en beveiligingskosten	€ 4.502		€ 4.502		€ 5.343	
Contributies & Abonnementen	€ 900		€ 900		€ 900	
Bestuurskosten	€ 1.100		€ 1.100		€ 1.100	
Vergaderkosten	€ -		€ -		€ -	
Bankkosten	€ 1.050		€ 1.050		€ 1.050	
Accountants- en administratiekosten	€ 1.300		€ 1.300		€ 1.300	
Kosten externe deskundigheid	€ 1.500		€ 1.500		€ 1.500	
Servicecontracten	€ 700		€ 700		€ 700	
Totaal kosten Bestuur	**€ 58.306**		**€ 58.306**		**€ 67.895**	
Kosten Facto						
Afschr. Inventarissen	€ 4.165		€ 4.165		€ 25.984	
Kosten Techniek	€ 500		€ 500		€ 500	
Licentie- en serv.kost. kassa	€ 3.400		€ 3.400		€ 3.400	
Kantoorbenodigdheden	€ 500		€ 500		€ 500	
Portokosten	€ 100		€ 100		€ 100	
Telefoon en internet	€ 700		€ 700		€ 700	
Ov. huisvestingskost./kleine aanschaffin	€ 200		€ 200		€ 200	
Schoonmaakkosten	€ 50		€ 50		€ 50	
Totaal kosten Facto	**€ 9.615**		**€ 9.615**		**€ 31.434**	
Kosten Pr & Marketing						
Kosten PRS	€ 1.000		€ 1.000		€ 1.000	
Reclame en advertenties	€ 5.250		€ 6.250		€ 24.250	
Drukwerk & papier	€ 500		€ 500		€ 500	
Kosten Website	€ 550		€ 550		€ 550	
Totaal kosten Pr & marketing	**€ 7.300**		**€ 8.300**		**€ 26.300**	
Verkoopkosten						
Huur Film	€ 55.000		€ 75.399		€ 140.984	
BUMA rechten	€ 1.700		€ 2.329		€ 4.352	
OC&W bijdrage	€ 1.500		€ 2.055		€ 3.840	
Sena bijdrage	€ 140		€ 140		€ 140	
Contributie NVBF/Cineville	€ 700		€ 700		€ 700	
Kosten PROV	€ 1.500		€ 1.500		€ 1.500	
Kosten Artiesten	€ 3.500		€ 3.500		€ 3.500	
Overige kosten podium	€ 250		€ 250		€ 250	
Totaal verkoopkosten	**€ 64.290**		**€ 85.873**		**€ 155.266**	
onvoorzien & indexering (3%)	€ -		€ 9.189		€ 13.868	
Totaal	€ 186.636	€ 186.000	€ 315.487	€ 315.633	€ 476.121	€ 477.098
Saldo Winst / Verlies		€ -636		€ 146		€ 977

BLUEYARD

7.3. Overzicht uit "Filmtheaters en Cultuurbeleid"

Hieronder het overzicht van geadviseerde bijdragen door gemeenten uit de handreiking voor bestuurders van provincies en gemeenten "Filmtheaters en Cultuurbeleid" (Eye, 2010).

	gemeenten tot 30.000 inwoners	gemeenten met 30.000 tot 90.000 inwoners	gemeenten met 90.000 inwoners of meer
financiën (investeringen en subsidies)	• eenmalige gemeentelijke investeringen voor het realiseren van (nieuwbouw) accommodatie als onderdeel van een cultureel complex • een sociaal/cultureel huurtarief of een marktconform huurtarief met een subsidieregeling om tegemoet te komen aan de huurkosten in een cultureel complex • aanvullende subsidies voor onderhoud • eenmalige gemeentelijke investeringen voor apparatuur en inrichting • een incidentele activiteitensubsidie voor een diversiteit aan programma's en activiteiten, waaronder thematische filmfestivals, retrospectieven en educatieve projecten	• eenmalige gemeentelijke investeringen voor het realiseren van (nieuwbouw) accommodatie • een sociaal/cultureel huurtarief of een marktconform huurtarief met een subsidieregeling om tegemoet te komen aan de huurkosten van een pand • aanvullende subsidies voor onderhoud • eenmalige gemeentelijke investeringen voor apparatuur en inrichting • een incidentele activiteitensubsidie voor een diversiteit aan programma's en activiteiten, waaronder thematische filmfestivals, retrospectieven en educatieve projecten • een structurele (budget)subsidie voor de exploitatie of het personeelsbeleid	• eenmalige gemeentelijke investeringen voor het realiseren van (nieuwbouw) accommodatie • een sociaal/cultureel huurtarief of een marktconform huurtarief met een subsidieregeling om tegemoet te komen aan de huurkosten van een pand • aanvullende subsidies voor onderhoud • eenmalige gemeentelijke investeringen voor apparatuur en inrichting • een structurele activiteitensubsidie voor een diversiteit aan programma's en activiteiten, waaronder thematische filmfestivals, retrospectieven en educatieve projecten • een structurele (budget)subsidie voor de exploitatie of het personeelsbeleid
accommodatie	een kleinschalige filmvoorziening als onderdeel van een cultureel complex	een zelfstandig filmtheater, een non-profit filmvoorziening als onderdeel van een bioscoop of participatie in een cultureel complex	een zelfstandige accommodatie of participatie in cultureel complex
aantal zalen	minimaal één zaal (doek)	twee tot vier zalen (doeken)	drie tot acht zalen (doeken)
outillage: apparatuur/digitalisering	• 35mm-projector, geluidsdichte projectiecabine, oplopende vloer, filmscherm en bioscoopstoelen • videobeam/digitale projectie (2K-norm)	• 35mm-projector, geluidsdichte projectiecabine, oplopende vloer, filmscherm en bioscoopstoelen • bij meer zalen: 16mm-projector en videobeam/digitale projectie (2K-norm)	• 35mm-projector, geluidsdichte projectiecabine, oplopende vloer, filmscherm en bioscoopstoelen • bij meer zalen: 16mm-projector en videobeam/digitale projectie (2K-norm)
personeel	gecombineerde beheerderstaak (zakelijk en artistiek)	• directeur/programmeur • meerdere operateurs/technici	• zakelijk leider • artistiek leider • meerdere operateurs/technici • pr-medewerker • educatief medewerker
vertoningsfrequentie	één of meerdere keren per week	dagelijkse vertoning	dagelijkse vertoning
streefaantal bezoekers (op jaarbasis)	5.000 tot 10.000 bezoekers	25.000 tot 50.000 bezoekers	50.000 tot 100.000 bezoekers
educatief aanbod	• één of meerdere lezingen per jaar • regelmatig schoolvoorstellingen • een workshop in samenwerking met externe instelling	• meerdere lezingen en cursussen per jaar • structurele schoolvoorstellingen voor meerdere scholen • workshops in samenwerking met externe instellingen	• educatief medewerker in vaste dienst • regelmatig lezingen, inleidingen, cursussen en debatten • structurele schoolvoorstellingen voor meerdere scholen • diverse workshops • thematisch filmfestival/retrospectief • samenwerking met een landelijk filmfestival
marketing en publiciteit	onderdeel van breder marketingbeleid	eigen marketingplan	eigen marketingplan, inclusief publieksonderzoek
subsidienorm per inwoner per jaar voor programma en personeel (exclusief huisvesting/huur/apparatuur)	0,50 euro	1,00 euro	1,50 euro

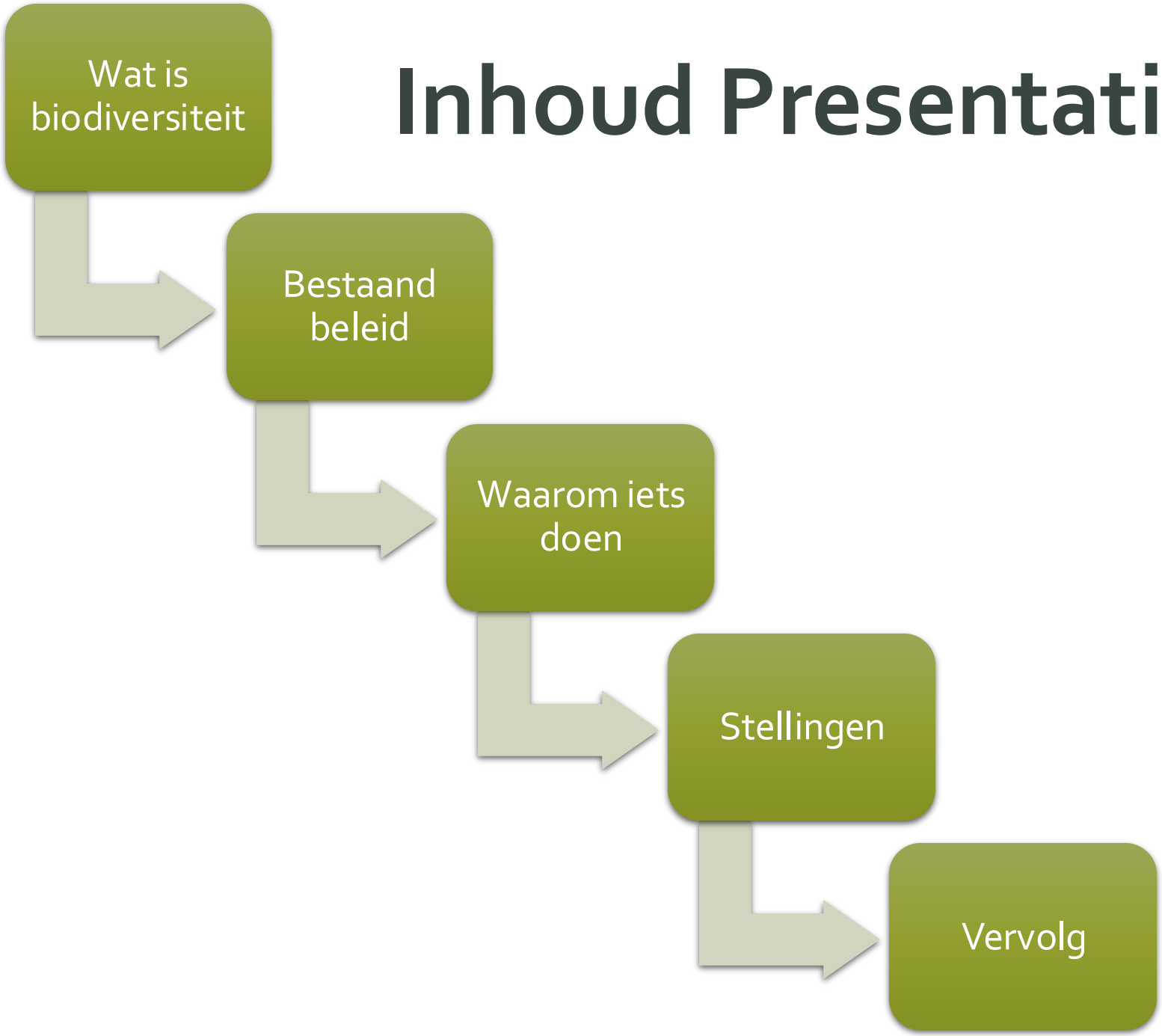
De inflatie sinds 2010 betekent effectief dat een bijdrage nu minimaal 1,39 per inwoner zou zijn voor de gemeente Zevenaar (gebaseerd op de CPI van 2010-heden).

ZEVENAAR

Robuuste Biodiversiteit in Zevenaar

Willem van Rees en Dick Molema

Inhoud Presentatie

ZEVENAAR

Wat is biodiversiteit?

- Soortenrijkdom
  - Hoeveelheid
  - Verspreiding
- Robuust ecosysteem
- Cruciaal?
- Ecosysteemdiensten
  - Voedsel
  - Abiotisch

Natuur in de Liemers

Uiterwaarden en oeverwallen

- Heggen, Elzensingels, Loofbosjes, Dijkhellingen, Wielen, Oeverwallen

Rijnstrangen en het Gelders Eiland

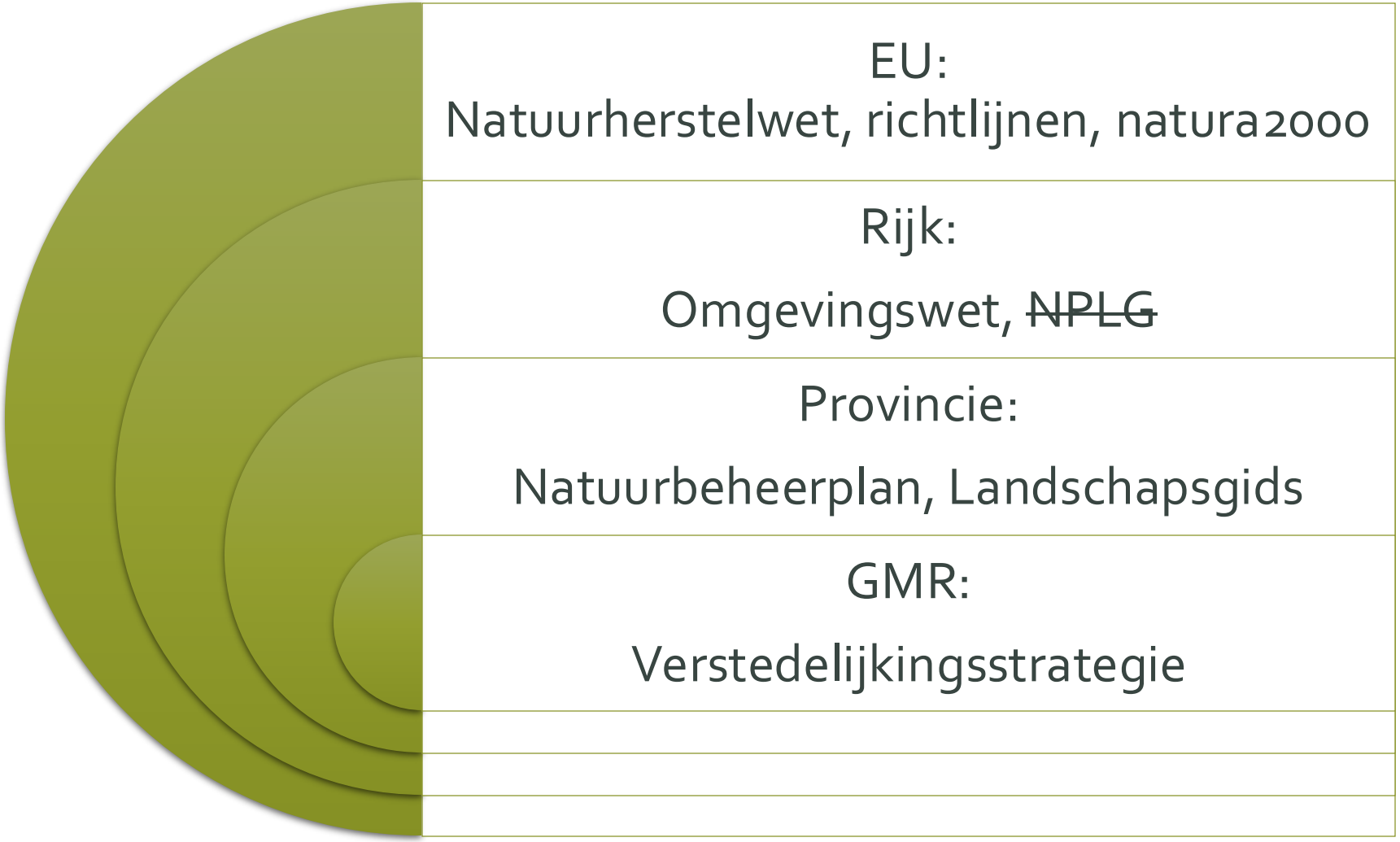
- Dijkhellingen, (Zomer)kaden, Strandjes, Strangen, Wielen, Moerasjes, Grienden, Populierenbosjes, Knotwilgenrijen, Reliëfrijke uiterwaardgraslanden

Het Broek en de komgronden

- Weteringen, Sloten, Meidoornhagen, Elzensingels, Populierenrijen

Beleid en wetgeving

EU: Natuurherstelwet, richtlijnen, natura2000
Rijk: Omgevingswet, ~~NPLG~~
Provincie: Natuurbeheerplan, Landschapsgids
GMR: Verstedelijkingsstrategie

Bestaand beleid

ZEVENAAR

IBOR	Landschaps-kwaliteitsgids
• Ambities op biodiversiteit • Beheerdoelstellingen • Openbare ruimte	• Input omgevingsvisie • Beschrijving kwaliteiten en kansen per landschapstype

IBOR

- Ambities die al vastgesteld zijn:
  - Behouden en versterken biodiversiteit openbare ruimte door:
    - Ecologisch bermbeheer; gefaseerd maaien;
    - Creëren nest-, broed en schuilgelegenheid voor dieren;
    - Bomen-en heestersoorten toepassen die aantrekkelijk zijn
      voor vogels en insecten(o.a eik, berk, hondsroos en fruitbomen);
    - meer groen en water en minder verharding.

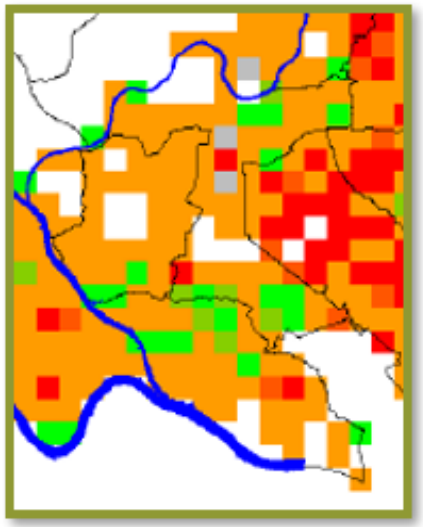
Kwaliteitsgids Landschap Zevenaar

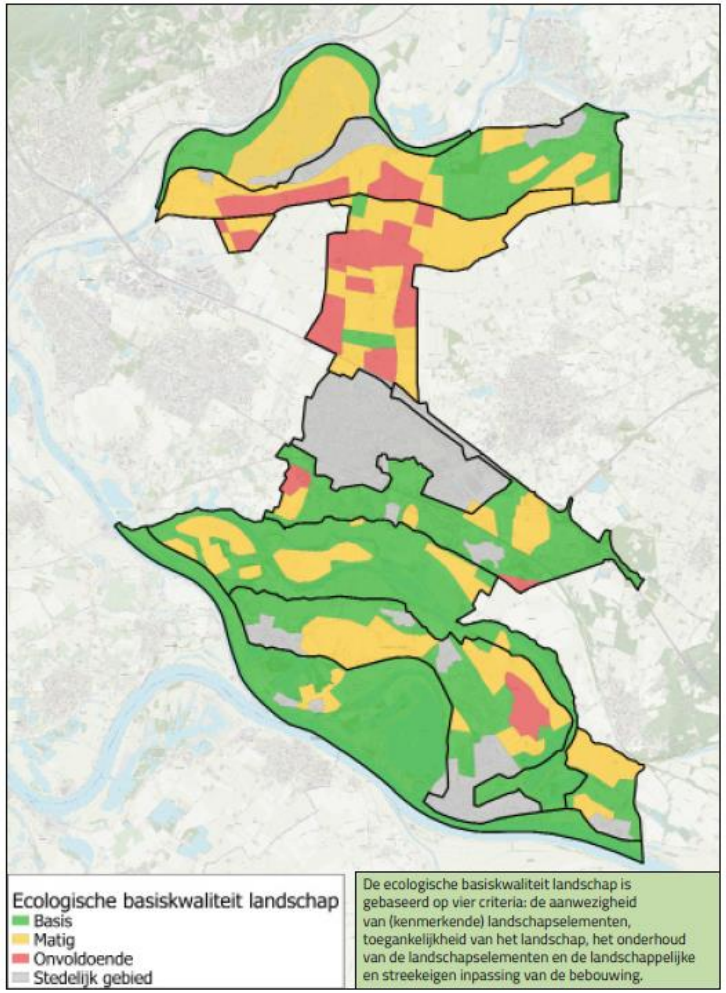
- Samenvoeging landschapsbeleid
- Beschrijving van huidige kwaliteiten per landschapstype
- Beschrijving van kansen per landschapstype

Basiskwaliteit natuur

- Monitoringssysteem
- Kwaliteitsgids landschap
- Bestaande metingen
- Ecologische Autoriteit

Groenblauwe dooradering

- Landschapsdiensten
- Ecologische verbinding
- Plaagonderdrukking
- Waterzuivering
- Klimaatadaptatie
- 10% landschap

Waarom iets doen?

- Basiskwaliteit niet op orde
  - Versnippering en monocultuur
- Ambitieniveau
- Langetermijn relevantie
- Toekomstbestendig inrichten
- Meekoppelkansen
- Cruciaal moment
  - MSA van 1900 tot nu 40% naar 15%

Kosten

Kosten beleidsvoering:

- Omgevingsprogramma
  - Totaal €400,000 indicatie op basis van ervaringen in de Achterhoek
    - Subsidieregeling landschapselementen
    - Biodivers agrarisch gebied
  - Afhankelijk van ambitieniveau

Kosten maatschappij voorkomen:

- Soortenverlies
  - Verlies aan biodiversiteit brengt hoge kosten met zich mee: naar schatting € 1,7 tot € 3,9 biljoen per jaar (DNB) voor NL

Complexiteit van de opgave

- Gelimiteerde ruimte
- Gebiedsprocessen
- Regeldruk
- Eigendom

Wat kunnen we doen?

- Verhogen biodiversiteit op grasvelden
- Bodem verbetering
- Versterken natuur-inclusieve landbouw

Biodiversiteit in Landelijk gebied

- Vermijden nettoverlies groene ruimte
- Biodiverse wegen en wateren
- Vergroening van terreinen

Biodiversiteit in Bebouwde Omgeving

- Vergroting bosareaal
- Leefgebieden verbinden
- Ecologische infrastructuur aan elkaar verbinden

Bos en natuur

- Bepalen recreatiedruk
- Recreatie zonering koppelen aan vergroening
- Natuurbeleving als recreatie

Recreatie

- Verbeteren vlinderpopulatie
- Stimuleren weidevogels
- Aanpak invasieve exoten
- Inwoner participatie

Specifieke soorten

Ambitieniveaus

- Geen:
  - Geen inzicht of monitoring, en geen inzet op verbetering
- Laag:
  - Minimale inzet op een verbetering van de biodiversiteit, minimale borging in beleid
- Basis:
  - Meetbare/ verifieerbare doelstellingen en het bereiken van een significante verbetering
- Hoog:
  - Maximale inzet en bereiken hoogst haalbare prestatie

Stellingen (eens/oneens)

1. Natuurinclusief bouwen als standaard opnemen en normeren
2. Beperken van overlast (licht, geluid, recreatiedruk) zonering van gebieden op overlastniveau
3. Versterken groen en water structuren
4. Natuurinclusieve landbouw ondersteunen
5. Hoeveelheden groenblauwe dooradering en EHS vaststellen
6. Zorgdragen voor een bescherming van de houtopstand (vergunningsplichtig maken / herplanten)
7. Monitoringsopgave is cruciaal voor de staat van instandhouding

Vervolgtraject en omgevingswet

Agenda

Beeldvormende raadsbijeenkomst

Onderwerp: Biodiversiteit in gemeente Zevenaar

Toelichting

Dit formulier biedt informatie aan raads- en commissieleden over het onderwerp dat tijdens de beeldvormingsbijeenkomst aan bod komt en het (besluitvormings)proces daaromheen. Ook kan de agendacommissie aan de hand van dit formulier besluiten over de agendering van dit onderwerp. Na de vergadering van de agendacommissie is bekend of de presentatie is geagendeerd.

Voorzitter:	K. Godschalk
Portefeuillehouder:	Wethouder B.M. Kagei
Afdeling:	Ruimtelijke Ontwikkeling/ Gemeente Zevenaar
Datum van indienen:	vrijdag 25 oktober 2024
Datum bijeenkomst:	woensdag 13 november 2024
Locatie bijeenkomst:	**X** Gemeentehuis
	☐ anders, namelijk < zelf invullen >
Benodigde tijd:	**X** 1 uur
	☐ 2 uur
	☐ anders, namelijk < zelf invullen >

Aanleiding

De biodiversiteit staat onder druk. Nederland ervaart één van de zwaarste verliezen op aarde. Om herstel te waarborgen moeten we kijken naar de lange termijn en moet het onderwerp voldoende geborgd worden in ruimtelijke opgaven. Bestaand beleid borgt dit voor de openbare ruimte: het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) geeft inzicht in de huidige omvang, opbouw en kwaliteit van de openbare ruimte evenals de visie en doelstellingen die de gemeente heeft voor het verbeteren en beheren hiervan. Hierin zijn ook doelstellingen opgenomen voor groen in de openbare ruimte, met name op het gebied van maaibeleid en vruchtdragende bomen. Het IBOR is dus voornamelijk uitvoeringsgericht en biedt geen lange termijn doelstellingen voor ruimtelijke opgaven buiten de openbare ruimte, geen 'stip op de horizon'. De openbare ruimte heeft daardoor beleid wat de mate van groen borgt maar niet strikt de biodiverse kwaliteit. Ook biedt dit beleid geen handvatten om specifieke soorten te beschermen, of juist te verwijderen.

De totale biodiversiteit in onze gemeente beslaat meer dan alleen de openbare ruimte. Ambities en doelstellingen op bijvoorbeeld bedrijventerreinen, agrarische gebieden, particuliere tuinen, openbare wateren etc. missen nog. Hiervoor wordt verder beleid ontwikkeld wat moet worden vastgesteld door de raad. Deze beeldvormende raadsbijeenkomst dient om informatie te verschaffen over het aankomende beleidsstuk, de raad alvast inzicht te geven over de komende beleidskeuzes voor het biodiversiteitsbeleid en om de raad de mogelijkheid te geven een ambitieniveau te bepalen middels verschillende scenario's die worden voorgelegd.

Stand van zaken

Op dit moment vormen de landschapskwaliteitsgids landschap, als bouwsteen voor de Omgevingsvisie, het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2022-2032 (IBOR) en het concept Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) de basis voor het beleid op biodiversiteit. De kwaliteitsgids landschap stelt dat de "hoofddoelstelling voor het landschap het behouden en het versterken van aanwezige kernkwaliteiten, identiteiten, samenhang en verscheidenheid is." In het IBOR zijn ambities opgenomen om de biodiversiteit in de openbare ruimte te behouden en te versterken. Dit komt met name doordat er een motie (ID 287; biodiversiteit) aangenomen is met als doel biodiversiteit te verankeren in het IBOR. Er is geen langjarig onderzoek of de wijzigingen in het IBOR daadwerkelijk de biodiversiteit stimuleren.

Wat willen we bereiken

Om de biodiversiteit in de gemeente te vergroten en de kwaliteit van onze leefomgeving op de lange termijn te borgen, is additioneel beleid op de bredere gemeente nodig. Tijdens deze beeldvormende bijeenkomst willen we de huidige stand van zaken toelichten en het vervolg uittekenen, waarna de raad de gelegenheid krijgt om te discussiëren over inhoudelijke (vraag)punten. Op basis hiervan willen we uiteindelijk een strategie bepalen voor het biodiversiteitsplan van de gemeente Zevenaar. Met het ravijnjaar in zicht om het biodiversiteitsbeleid financieel te onderbouwen moeten we ook kijken naar verschillende scenario's en het ambitieniveau bepalen. Er zijn mogelijkheden voor subsidieaanvragen bij het Rijk en de provincie die kort worden uitgelicht.

Om de strategiebepaling te onderbouwen, leggen wij de volgende stellingen voor:
- De biodiversiteit in de gemeente moeten we behouden en versterken.
- Natuurinclusief bouwen moet de standaard worden.
- We beperken zoveel mogelijk overlast op de omliggende fauna en flora.
- We zetten in op groenblauwe dooradering en beschermen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Daarnaast bespreken wij specifieke ambities op het gebied van groenblauwe dooradering, de Basiskwaliteit Natuur (BKN), de verschillende gebieden waar we op kunnen inzetten, en Europese wetgeving.

Hoe ziet de beeldvormende bijeenkomst eruit

1. Introductie
2. Presentatie Landschapskwaliteiten;
3. Juridische achtergrond en onderbouwing;
4. Biodiversiteitsplan en aandachtsgebieden;
5. Presentatie Biodiversiteitsstrategieën met opties, vraagpunten en dilemma's
6. Plenaire discussie

Is er een relatie met eerdere besluitvorming?

Bijvoorbeeld B&W-besluiten, raadsbesluiten, aangenomen moties en/of toezeggingen? Zo ja:

- ID: 287, Motie vreemd aan de orde van de dag; Biodiversiteit, 21 April 2021;
- Collegeprogramma 5.6.2. "Wij willen meer biodiversiteit"

Planning en vervolg

Na de bijeenkomst ziet de planning/ het proces er als volgt uit:

- 13 november 2024: beeldvormende bijeenkomst biodiversiteit
- De verdere voortgang hangt af van het ambitieniveau van de raad. Onderstaand een mogelijke planning van de voortgang:

- Q1 2025: besluitvorming college van B&W
- Q2 2025: Commissie ruimte
- Q2 2025: Raadsvergadering

Bijlagen en overige relevante informatie

Bijlage 1. <287 > < Motie Vreemd Aan De Orde Van De Dag: Biodiversiteit, 21 April 2021>

LOKAAL BELANG ZEVENAAR

Sociaal Zevenaar

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG:

BIODIVERSITEIT

De gemeenteraad van Zevenaar, in vergadering bijeen op 21 april 2021;

Het belang van biodiversiteit

We beseffen het niet altijd, maar we hebben biodiversiteit nodig om te kunnen bestaan. Zonder een gevarieerde, sterke, natuur komt onze gezondheid in gevaar. Denk maar eens aan al het voedsel dat je elke dag eet, er zijn miljarden bestuivers nodig om ons van groenten, fruit en andere natuurlijke ingrediënten te voorzien.

Biodiversiteitsverlies

Door de mens is de biodiversiteit op aarde drastisch verslechterd. Ook in Nederland, een van de dichtstbevolkte landen ter wereld, is de oorspronkelijk aanwezige biodiversiteit verloren gegaan. Er is in ons land nog maar 15% over van de inheemse dier- en plantensoorten die we in 1900 hadden. Oorzaken hiervan zijn, volgens de Wageningen Universiteit, verstedelijking, vervuiling, overbevissing en maatregelen om de landbouwproductie te verhogen zoals ontwatering van natte gebieden en het gebruik van kunstmest. Er is in ons kikkerlandje weinig of geen enkel gebied meer met ongerepte natuur en voor bijna 40% van alle soorten is een Rode lijst opgesteld, zij worden in meer of mindere mate bedreigd.

Constaterende dat:

Er afgelopen jaren meerdere malen ziekten en/of virussen aan planten of bomen zijn uitgebroken. Voorbeelden hiervan zijn de Populieren- of Kastanjeziekte. Wanneer een dergelijk virus uitbreekt is vaak het gevolg dat in een bepaalde straat of wijk alle bomen of andere vormen van beplanting, verdwijnen. Een divers plantenassortiment maakt onze openbare ruimte minder kwetsbaar en toekomstbestendiger, zorgt voor verhoging van de biodiversiteit en geeft een hogere belevingswaarde.

Overwegende dat:

- Een aanvullende inzet op biodiversiteit versterkende maatregelen in de openbare ruimte, zoals het creëren van zogeheten 'stepping stones' binnen en buiten de bebouwde kom kansen biedt voor plant en dier.
- In het collegeprogramma 2018-2022 aangegeven staat dat andere vormen van opdrachtgeverschap zoals Total Cost of Ownership (TCO) of Life Cycle Cost (LCC) nodig zijn.
- Door deze TCO of LCC berekening in een vroeg stadium van een ontwikkeling onderhoudskosten inzichtelijk te maken, er bij het moment van investeringen misschien andere keuzes gemaakt kunnen worden en er gewerkt kan worden van kosten naar waarden.
- Op basis van deze uitkomst(en) het misschien aantrekkelijker kan zijn om een gazon dat jaarrond gemaaid moet worden, om te vormen naar een kruidenrijk grasland of kunnen er monotone plantvakken omgevormd worden naar bloemrijke vaste planten borders.

Draagt het college op:

1. Nu al een start te maken door de diverse rest-/groenstroken die de gemeente in beheer heeft om te vormen tot bloemrijke vaste plantenborders, in plaats van te snoeien of te maaien. Op deze manier kunnen onderhoudskosten in de komende zomer bespaard worden.
2. Biodiversiteit op te laten nemen in het Beleids- en beheersplan Integraal Beheer Openbare Ruimte, welke op 20 oktober 2021 als agendapunt op de raadsvergadering is opgenomen, waarin wordt meegenomen dat:
   - 'kwalitatief' groen op korte afstanden met elkaar te verbinden en te stoppen met het in stand houden van 'knettergroen' (groen assortiment dat jaarlijks geknipt en geschoren moet worden (bijvoorbeeld plantvakken met Lonicera (kamperfoelie)) en op die manier weinig toevoegt aan de instandhouding of verhoging van de biodiversiteit).
   - Het tegengaan of omvormen van niet effectieve verharding ook bijdraagt aan de biodiversiteit.

En gaat over tot de orde van de dag.

Zevenaar, 21 april 2021
Joost du Croix, Lokaal Belang Zevenaar
Huub Meijer, Sociaal Zevenaar

Deze motie is met algemene stemmen aangenomen in de vergadering van 21 april 2021.

De griffier,
W.M. van der Vlies

De voorzitter,
L.J.E.M. van Riswijk